लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन

कार्यालयको नाम : जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, उदयपुर ।

आर्थिक वर्ष : २०६८/०६९

बजेट उपशीर्षक नं.   **: विभिन्न**

कार्यालय प्रमुख :- स्था.वि.अ. श्री गोपालकुमार अधिकारी

लेखा प्रमुख   :- ले.अ. श्री फईन्द्र कुमार श्रेष्ठ

ले.अ. :- श्री राजेन्द्र प्रसाद साह (RCIW)

आर्थिक कारोबारको संक्षिप्त स्थिति

वजेट उपशिर्षक नम्वर	गतवर्षको जिम्मेवारी	यस वर्षको आम्दानी	जम्मा आम्दानी	खर्च	बांकी
जि.वि.स.कोष	२००३०७३१।५६	४९७१५८७८२।५३	५१७१८९५१४।०९	४९७६८२८१८।८३	१९५०६६९५।२६

उपर्यूक्त अनूसार आर्थिक कारोबारको कार्यालयले पेश गरेको श्रेस्ताको ईकाइगत लेखापरीक्षण योजना, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र र आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन समेतका आधारमा लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरुका सम्वन्धमा कार्यालयका सम्वन्धित पदाधिकारीहरुसँग मिति २०६९/८/३० मा छलफल गरी कायम हून आएका व्यहोराहरु निम्नानूसार रहेका छन् ।

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		परिचय – स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा २३२ (२) बमोजिम जिल्ला विकास समिति, उदयपुर को आर्थिक वर्ष २०६८/६९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।			
१		**वजेट तथा वित्तीय व्यवस्थापन :**			
१.१		**आय–व्ययको स्थिति :** आ.व.२०६८/६९ को आय–व्ययको स्थिति निम्नानुसार रहेको छ ।			

क्रसं.	आय	रकम	व्यय	रकम
१	**गत सालको जिम्मेवारी**	२००३०७३१।५६	**वजेट खर्च नेपाल सरकार**	
२	**नेपाल सरकारको अनुदान**	३७७८१४८५५।५९	चालु खर्च	३६८३३०७६५।५९
	चालु	३६८३३०७६५।५९	पुजीगत खर्च	९४८४०९०।००
	पूंजिगत	९५८४०९०।००	अन्य खर्च	११७२९९०७९।९६
३	**आन्तरिक स्रोत**		धरौटी खर्च	२५६८८८३।२८
	(क) कर, दस्तुर, सेवा शुल्क र भाडा रु.	१३०७८२७९।८४	मौज्दात	१९५०६६९५।२६
	(ख) राजश्व बाँडफाँड रु.	९५२१३६७५५		
४	अन्य श्रोतको आम्दानी	८९४७६३६३।४६		
५	भारतीय सहयोग	४१६९४०३।००		
६	धरौटी	३०९८५१३।०९		
	जम्मा :-	**५१७१८९५१४।०९**		**५१७१८९५१४।०९**

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
१.२		उल्लेखित आय-व्यय विवरणमा वर्तमान विकेन्द्रीत व्यवस्था अनुसार जिल्ला स्थित (कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य र पशु) कार्यालयहरुलाई निकासा दिएको रु. :२९,८४,२१,७८२।३० समावेश भएको छैन ।			
१.३		उल्लेखित आय-व्यय विवरणमा जिल्ला उर्जा तथा वातावरण इकाई र RCIW ब.शि.नं.३६५८०७३ समावेश छैन । छुट्टै शीर्षकगत व्यहोरा तर्फ रहेको छ ।			
१.४		स्थानीय निकाय आ.प्र. नियमावली २०६४ को नियम ४३ (५) मा आर्थिक वर्षको आयमा बाँकी रहेको रकम आगामी वर्षमा जिम्मेवारी सार्नु पर्दछ भन्ने व्यवस्था छ । सोही नियम अनुसार गत वर्षको बाँकी मौज्दात रकम यस वर्ष जिम्मेवारी सारी लेखा व्यवस्थित बनाउनु पर्दछ यसरी घटी/बढी जिम्मेवारी सार्नु पर्नेमा लेखा व्यवस्थापन चुस्त नहुने कारण हुन सक्दछ । जसले गर्दा लेखा हिसाब फरक पर्ने हुन्छ । गत लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कोषको जिम्मेवारी रु **२,००,१७,२९३।५६** सरी आएकोमा यस बर्ष जिम्मेवारी रु **२,००,३०,७३१।५६**			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्यौटको विवरण	रकम
		सारेको छ। यसरी रु. **१३,४३८।-** गत वर्ष भन्दा बढी जिम्मेवारी सारेको रकम आम्दानी बाँधी हिसाब मिलान हुनुपर्ने रु.	१३,४३८.०		
१.५		स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ६० बमोजिम अनुसूची २३ को ढाँचामा कार्यालयको प्रत्येक महिना बैंक हिसाब समायोजन विवरण तयार गर्नु पर्दछ । कार्यालयले चालु आ.व.का. अन्तसम्ममा श्रेस्ता अनुसार रु. **१,९५,०६,६९५।२६** र बैंक अनुसार रु. २,३७,१७,४५०।५४ मौज्दात बाँकी देखाएको छ। यसरी श्रेस्तामा भन्दा बैंकमा बढी रु.४२,१०,७५५।२८ ले. फरक परेको छ। कार्यालयले बैंक समायोजन हिसाव विवरण तयार गरेता पनि फरक पर्नाको कारणमा बैंक भौचर पेश हुन नआएको, चेक भुक्तानी हुन बाँकी बैंक दाखिला हुन बाँकी र उपभोक्ता श्रमदान वापतको धरौटी रकम रहेको कार्यालयले जनाएको छ। जसबाट बैंक मौज्दात बढी भएको अवस्था देखिन्छ । जसको प्रभाव कार्यालयको वित्तीय व्यवस्थापन कमजोर हुन जाने देखिन्छ । तसर्थ परक परेको रु. ४२१०७५५।२८ को स्पष्ट रुपमा बैंक समायोजन हिसाव विवरण तयार गरी आम्दानी बाँध्न छुट रकम यकिन गरी श्रेस्तामा आम्दानी बाँध्नुपर्ने देखिएको रु.	४२१०७५५.२८		
२		**आय व्ययको कार्यक्रमगत/शिर्षकगत अवस्था**			
२.१		उल्लेखित आयव्ययमा समावेश शिर्षकहरुको गत वर्षको जिम्मेवारी निकासा खर्च र बाँकीको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ ।			

सि. नं.	कार्यक्रमको नाम	गत वर्षको जिम्मेवारी	यस वर्षको आय	जम्मा	खर्च	बाँकी
१	आन्तरिक श्रोत विविध आम्दानी	११३४२३४।९५	१३०७८२७९।८४	१४२१२५१४।७९	१४१०००००	११२५१४।७९
२	राजश्व बाँडफाँड आम्दानी	१८१७५४७४२	९५२१३६७।५५	११३३८९१४।९७	१११८८१६०	१५०७५४।९७
३	आन्तरिक श्रोत विविध चालु खर्च	०	११००००००	११००००००	१०७६१८६३।९	२३८१३६।०७
४	आन्तरिक श्रोत विविध पुँजिगत खर्च	०	१३७५००००	१३७५००००	१३७४८२१५	१७८५
५	ग्रामीण सडक मर्मत सम्भार	३७८६८०।५५	६०००००।०	९७८६८०।५५	१५८०००।०	८२०६८०।५
६	यूनिसेफ	४०६३७६।०	७७७९६३२।०	८१८६००८।०	६६७४५२७।०	१५११४८१।
७	जिल्ला स.सहजकर्ता	२४०००।०	३६०००।०	६००००।०	६००००।०	०
८	सडक वोर्ड नेपाल	५६१४०५।१६	८१६६३९।०	१३७८०४४।१६	७१५३८३।०	६६२६६१।१६
९	सरसफाई विशेष कोष	०	१९७५००	१९७५००	३६५००	१६१०००
१०	गाविस प्रशासनिक	०	६३६८७०	६३६८७०	६३६८७०	०
११	वैदेशिक श्रोत	५२०७२४१	३४२२५७२२।५३	३९४३२९६३।५३	३६५८०४०४।०३	२८५२५५९।५
१२	कर्मचारी कल्याण कोष	८४८६९।३३	३४४४७०७२२	३५२९५७६।५५	३४८८३०३	४१२७३।५५
१३	प्रकोप व्यवस्थापन	२८१६१८	११८००००	१४६१६१८	२५३६७७	१२०७९४१
१४	महिला तथा वालवालिका	२२८२७९।६०	१३००००	३५८२७९।६०	२१६२१७	१४२०६२।६

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम

१५	वातावरण व्यवस्थापन	१९७७८३२	२८६५४२४	४८४३२५६	२८५८४१७	१९८४८३९
१६	गरिवी निवारण कोष	२०००००	०	२०००००	०	२०००००
१७	स्थानीय विकास कोष	५०००००	१०००००	६०००००	०	६०००००
१८	ज्योति उमावि बेल्टार	१८६९४०	४१६९४०३	४३५६३४३	३१३३९२४	१२२२४१९
१९	संस्कृति प्रवर्धन का.	२४६५००	५५००००	७९६५००	६३२३२१	१६४१७९
२०	सि.ए.ए.	११९०८५७।५६	३८६७८०३।१८	५०५८६६०।७४	४२५६९७७	८०१६८३।७४
२१	मानव संशाधन कोष	५७६८५१	९०६५००	१४८३३५१	०	१४८३३५१
२२	यू.एन.एफ.पि.ए.	११२९६३२	६५०९५६५।५३	७६३९१९७।५३	७३०३७७१	३३५४२६।५३
२३	लघुउद्यम विकास को	३९४७८४।७५	३८००००	७७४७८४।७५	४९५५५०	२७९२३४।७५
२४	धरौटी	३५०३०८२।२४	३०९८५१३।०९	६६०१५९५।३३	२५६८८८३।२८	४०३२७१२।०५
२५	गाविस अनुदान	०	१०२९०२२००	१०२९०२२००	१०२९०२२००	०
२६	जि.वि.स.अनुदान	०	४२२२७३४३।२०	४२२२७३४३।२०	४२२२७३४३।२०	०
२७	त्रि.न.पा.सहभागिता	०	५०००००	५०००००	०	५०००००
	कूल जम्मा :-	**२००३०७३१।५६**	**२६४४७३४७०।१**	**२८४५०४२०१।७१**	**२६४९९७५०६।४१**	**१९५०६६९५।२६**

२.२ विभिन्न वजेट उपशिर्षकमा नेपाल सरकारको अनुदान तथा विनियोजन तर्फको निकासा खर्चको स्थिती निम्नानुसार छ।

सि. नं.	ब.उ.शि. नं.	कार्यक्रमको नाम	अख्तियारी रकम	निकासा	खर्च	पेश्की
१	३६५८०२३	गाविस अनुदान	१११६६९०००	१०२९०२२००	१०२९०२२००	०
२	३६५१०६३	उपेक्षित, उत्पिडित र दलित वर्ग उत्थान	४४०४००	४४०३८५	४४०३८५	
३	३६५८०१३	जि.वि.स.अनुदान	५०४२८८६९।९	४२२२७३४३।२	४२२२७३४३।२	२४६६८४७
४	३६५०१५३	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	१००९१२०००	१००२९०२००	१००२९०२००	२१९१०१००
५	३६५८०८३	स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम	८००००००	७९२५७७८	७९२५७७८	९६०००
६	३६५८०८४	स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम	२००००००	१९९७५७५	१९९७५७५	०
७	३६५०१६३	स्थानीय पूर्वाधार विकास (साना सिंचाई)	२५०००००।०	२५०००००।०	२५०००००।०	०
८	३६५१०८३	मधेशी-पिछडावर्ग र मुस्लिम उत्थान	६०००००	६०००००	६०००००	१५००००
९	३६५८३१३	स्थानीय स्तरका सडक, पुल तथा सामुदायिक पँहुच सुधार परियोजना	२५०००००	२४९७९२३	२४९७९२३	०
१०	३६५८०९३	झो.पु.क्षेत्रगत कार्यक्रम	५५३६०००	५५२५४८२।४९	५५२५४८२।४९	०

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौंटको विवरण	रकम

११	३६५८०४३	ग्रामीण खानेपानी तथा स.स.कार्यक्रम	७५०१०००	७४९६३९१	७४९६३९१	०
१२	३६५१०५३	लोपोन्मुख/आदिवासी जनजाती उत्थान कार्यक्रम	२०००००	१४९७००	१४९७००	६००००
१३	३६५८१९३	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास	२५७८६८०१	२३८५१५७७	२३८५१५७७	०
१४	३६५८१४४	ग्रामिण पँहुच सुधार तथा विकेन्द्रिकरण परियोजना	११२५०००।०	१०८६५१५।०	१०८६५१५।०	४४०९००
१५	३६५८१४३	ग्रामिण पँहुच सुधार तथा विकेन्द्रिकरण परियोजना	५५४५००००।	५३१४७३१।२९	५३१४७३१।२९	८२२१०००
१६	३६५८१२३	जनसहभागितामा आधारित विकास कार्यक्रम	६५००००००।०	६५००००००।०	६५००००००।०	१५०।०
१७	३३७१०७४	केन्द्रिय स्तरका सडक	६४०००००	६४०००००।०	६४०००००।०	९६०००।०
१८	३६५८२८३	निर्वाचन क्षेत्र विकास का.	१२००००००	१०९२९३२४	१०९२९३२४	०
१९	३४३१०१	यूवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	३६००००	३६००००।०	३६००००।०	०
२०	३०८१०९३	रोयल्टी व्यवस्थापन तथा वितरण	१३००००	०	०	०
२१	३४९१०५३	शान्ति प्रकृया सहयोग आयोजना	१२५०००	१२५०००	१२५०००	०
२२	३९११०५३	राष्ट्रिय विकास स्वयंसेवक कार्यक्रम	२१९५००।०	२१४४५१।०	२१४४५१।०	०
२३	६०१०१८३	अर्थ बजेट औषधी उपचार	३२८३२०	३२८३२०	३२८३२०	०
२४	६०१०१४३	अर्थ बजेट संचित विदा	२२१८७८	२२१८७८	२२१८७८	०
२५	३६५१०१३	गुम्बा व्यवस्थापन	१०००००	९७५००	९७५००	०
		जम्मा :-	**४०१०३३७६८।९**	**३७७८१४८५५।५९**	**३७७८१४८५५।५९**	**३३४४०९९७**

<u>राजश्व तर्फ</u>

शिर्षक	असुली	दाखिला	बांकी
१५११२।-	३६५६५७८।९४	३६५६५७८।९४	०

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौंटको विवरण	रकम
३		**पेश्की बाँकी :** स्थानीय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १९१ .(१) मा काम काजको निमित्त कम आर्थिक वर्षमा गएको पेश्की रकमको सोही आर्थिक वर्षमा फछ्र्यौट हुन नसकेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले त्यस्तो फछ्र्यौट हुने बांकी रहेको पेश्की रकमको नामनामेसी सहितको के के वापत पेश्की गएको हो सो समेत खुलाई अर्को आर्थिक वष)मा जिम्मेवारी सारी प्रमाणित गर्नुपर्नेछ यसरी सारीएको पेश्की यस नियमावली बमोजिम फछ्र्यौट गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था छ । कायांलयबाट पेश भएको विवरण अनुसार जिविस कोष तर्फ गत वषंको पेश्की जिम्मेवारी रु. ४२,८८,२८९।५८ रहेकोमा यस वर्ष रु. ३०,१९,८८३।७५ फछ्र्यौट देखाएको छ ।			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्यौंटको विवरण	रकम
		विगत वर्षको बाँकी रु. १२,६८,४०५।८३ मा यस आथिंक वर्षको अन्त्यसम्ममा पनि फछ्यौंट नभएको रु. ६४,०१,१४८।- समेत रु. ७६,६९,५५३।८३ पेश्की बाँकी रहेको छ। आ.व. को अन्तमा फछ्यौंट नभएको निम्नानुसार पेश्की स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १८२ र १९० बमोजिम आथिंक प्रशासन नियमावली बमोजिम फछ्यौंट गर्नु पर्ने रु.	६४,०१,१४८।-		

सि. नं.	कार्यक्रम/व.शि.नं.	पेश्की बाँकी हुनेको नाम	प्रयोजन	म्याद नाघे/ननाघेको	फछ्यौट हुन बाँकी पेश्की	कैफियत
१	सि.ए.ए.	कालीखोला विद्युत सिंचाई त्रिवेणी दुर्गा व.	निर्माण पेश्की	ननाघेको	१०८४६९०.०	संस्थागत
२	सि.ए.ए.	तरकारी तथा फलफूल संकलन तथा विक्री उपआयोजना कटारी लिलाराज अधिकारी	निर्माण पेश्की	ननाघेको	१६९५१४२.०	संस्थागत
३	भारतीय दूतावास सहयोग	ठे.नेशनल सगरमाथा एन.आर.के.जे.भी.	निर्माण पेश्की	नाघेको	१५०००००.०	ठेकेदार
४	वातावरण व्यवस्थापन	प्रदुषण क्षेत्र विकास समिति	कार्यक्रम स.चालन	नाघेको	४००००.०	संस्थागत
५	वातावरण व्यवस्थापन	त्रियुगाखोला कुलो मर्मत	कुलो मर्मत	नाघेको	६६००.०	उ.स.
६	वातावरण व्यवस्थापन	शिव सन्तानेश्वर महादेव	मन्दिर निर्माण	नाघेको	२५०००.०	उ.स.
७	वातावरण व्यवस्थापन	तटबन्ध निर्माण ब्याङ्गी	नदि नियन्त्रण	नाघेको	५००००.०	उ.स.
८	वातावरण व्यवस्थापन	त्रियुगाखोला तटबन्ध	नदि नियन्त्रण	नाघेको	५६१००.०	उ.स.
९	वातावरण व्यवस्थापन	जनता मा.वि.श्रीपुर	भवन निर्माण	नाघेको	६६६६६.०	उ.स.
१०	वातावरण व्यवस्थापन	खाल्डो पुर्ने निर्माण स.	निर्माण कार्य	नाघेको	५०००.०	उ.स.
११	वातावरण व्यवस्थापन	वावा मन्दिर घेरावेरा	मन्दिर निर्माण	नाघेको	१०७५०.०	उ.स.
१२	वातावरण व्यवस्थापन	पुल नं.१ र २ कुलो	कुलो मर्मत	नाघेको	३१५००.०	उ.स.
१३	वातावरण व्यवस्थापन	शौचालय निर्माण	सार्वजनिक निर्माण	नाघेको	१६५००.०	उ.स.
१४	वातावरण व्यवस्थापन	विद्युत प्राधिकरण	विद्युत विस्तार	नाघेको	२०००००.०	उ.स.
१५	प्रकोप व्यवस्थापन	गाविस रिस्कु	प्रकोप नियन्त्रण	नाघेको	२००००.०	संस्थागत
१६	यूनिसेफ	रामकुमारी राई	तालिम संचालन	नाघेको	२००००.०	व्यक्तिगत

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण							रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		१७	यूनिसेफ	तुलसी कुमारी जोशी	तालिम संचालन	नाघेको	१८०००.०	व्यक्तिगत			
		१८	यूनिसेफ	गाविस सुन्दरपुर	खुदिमु कार्यक्रम	नाघेको	१५००००.०	संस्थागत			
		१९	यूनिसेफ	कल्याणकारी वालविकास	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	६०००.०	संस्थागत			
		२०	यूनिसेफ	हिमाली वालविकास	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	३००००.०	संस्थागत			
		२१	यूनिसेफ	लक्ष्मी वालविकास	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	३००००.०	संस्थागत			
		२२	जिविस कोष चालु	प्रह्लाद विश्वास	सेवा पेश्की	नाघेको	५०००.०	व्यक्तिगत			
		२३	जिविस कोष चालु	विदुर कुमार राउत	परामर्श पेश्की	नाघेको	३५००.०	व्यक्तिगत			
		२४	जिविस कोष चालु	गाविस वसाहा	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	२००००.०	संस्थागत			
		२५	जिविस कोष चालु	गाविस हकहित	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	१६०००.०	संस्थागत			
		२६	जिविस कोष चालु	इन्भाइरोमेन्ट सर्भिस प्रोभाईडर	परामर्श	नाघेको	२५३०४०.०	संस्थागत			
		२७	जिविस कोष आ.पूँजिगत	जयशंकर मल्लिक	दै.भ्र.भ.	नाघेको	२७००.०	व्यक्तिगत			
		२८	जिविस कोष आ.पूँजिगत	जयशंकर मल्लिक	दै.भ्र.भ.	नाघेको	२५००.०	व्यक्तिगत			
		२९	जिविस कोष आ.पूँजिगत	केदार प्र. दाहाल	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	७८०००.०	व्यक्तिगत			
		३०	जिविस कोष आ.पूँजिगत	रामाशिस साहा	दै.भ्र.भ.	नाघेको	५००.०	व्यक्तिगत			
		३१	जिविस कोष आ.पूँजिगत	लोक व. कार्की	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	५०००.०	व्यक्तिगत			
		३२	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस रिस्कु	नदि नियन्त्रण	नाघेको	१०००००.०	संस्थागत			
		३३	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस पञ्चावती	नदि नियन्त्रण	नाघेको	५००००.०	संस्थागत			
		३४	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस तपेश्वरी	नदि नियन्त्रण	नाघेको	१५००००.०	संस्थागत			
		३५	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस चौदणी	नदि नियन्त्रण	नाघेको	५००००.०	संस्थागत			
		३६	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस जोगिदह	नदि नियन्त्रण	नाघेको	२५०००.०	संस्थागत			
		३७	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस त्रिवेणी	नदि नियन्त्रण	नाघेको	५००००.०	संस्थागत			
		३८	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस वसाहा	नदि नियन्त्रण	नाघेको	७५०००.०	संस्थागत			
		३९	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस कटारी	नदि नियन्त्रण	नाघेको	७५०००.०	संस्थागत			
		४०	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस हडिया	नदि नियन्त्रण	नाघेको	७५०००.०	संस्थागत			
		४१	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस रामपुर	नदि नियन्त्रण	नाघेको	५००००.०	संस्थागत			
		४२	जिविस कोष आ.पूँजिगत	गाविस सुन्दरपुर	नदि नियन्त्रण	नाघेको	५००००.०	संस्थागत			
		४३	जिविस कोष आ.पूँजिगत	रेडियो अमूर्त	रेडियो कार्यक्रम	नाघेको	२५०००.०	संस्थागत			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्यौंटको विवरण	रकम

४४	जिविस कोष आ.पूँजिगत	नेपाल अर्वुद रोग नि.	अनुगमन	नाघेको	३५००.०	संस्थागत
४५	जिविस कोष आ.पूँजिगत	जिल्ला प्रशासन का.	कार्यक्रम संचालन	नाघेको	२००००.०	संस्थागत
४६	जिविस कोष आ.पूँजिगत	इन्भाइरोमेन्ट सर्भिस प्रोभाईडर	परामर्श	नाघेको	१५४४६०.०	संस्थागत
		जम्मा :-			६४०११४८.०	

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्यौंटको विवरण	रकम
		पेश्की सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु			
३.१		कार्यालयवाट पेश भएको विवरण अनुसार जिविस कोष तथा नेपाल सरकारको अनुदान समेत (साविकमा केन्द्रीय) तपर्फको एकमुष्ट जम्मा गत वर्षको पेश्की जिम्मेवारी रु. ६,८८,४३,८२२।७९ रहेकोमा यस वर्ष ४,७९,४०,१२४।७५ फर्स्यौट देखाएको छ । विगत वर्षको बांकी रु. २,०९,०३,६९८।०४ मा यस आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा पनि फर्स्यौट नभएको रु. ४,११,५४,१४५।- समेत रु. ६,२०,५७,८४३।०४ पेश्की बांकी रहेको छ ।			
४		**<u>धरौटीतर्फ</u> :** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १७९(३) मा सम्बन्धित स्थानीय निकायले धरौटीको लेखा अद्यावधिक राख्न एक आर्थिक वर्षमा बांकी रहेको धरौटी अर्को आर्थिक वर्षमा जिम्मेवारी सानुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । गतवषंको जिम्मेवारी रु. ३५,०३,०८२।२४ र यो वर्षको प्राप्त भएको रु. ३०,९८,५१३।०९ समेत यो वर्ष रु. ६६,०१,५९५।३३ जम्मा भएकोमा रु. २५,६८,८८३।२८ सदरस्याहा फिर्ता भई ४०,३२,७१२।०५ धरौटी बाँकी रहेको छ ।			
४.१		स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली, २०६४ को नियम १७८ को उपनियम ३ मा धरौटी श्रेस्तामा आम्दानी नजनिएको तर वैंक खातामा जम्मा भएको रकमको सम्वन्धमा सम्वन्धित व्यक्तीवाट रकम दाखील भएको ९० दिन भित्र दाखिला प्रमाण पेश हुन नआएमा त्यस्तो रकम नियम १७५ वमोजिम आम्दानी गरी स्थानीय निकायको कोष (DDF Fund) मा दाखीला हुनुपर्ने व्वस्था छ । श्रेस्तानुसार धरौटी वांकी रु. ४०,३२,७१२।०५ र वैंक अनुसार बांकी रु. ४७,४६,४५१।४१ रहेको पाइयो । बैंक मौज्दात बढी देखिएको रकम रु.७,१३,७३९।३६ गत आ.व.देखि नै भौचर पेश नभएकोले फरक परेको कारण श्रेस्ताको मौज्दात न्यून हुन गएको देखिन्छ । तसर्थ श्रेस्ता भन्दा बैंक मौज्दात बढी रहेको रु.७,१३,७३९।३६ आम्दानी बाँधी हिसाव मिलान हुनुपर्दछ ।			
५		**योजनाको स्थिति** **योजना हस्तान्तरण –** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम १५५ (५) (ज) को प्रावधान अनुरुप उपभोक्ता समितिले जिम्मा लिएको कार्य सम्पन्न भएपछि सोको रेखदेख मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समितिलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष संचालित कार्यक्रम मध्ये निम्नानुसारका योजना सम्पन्न भई हस्तान्तरण			

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्र्यौटको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>नभएको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>योजना विवरण</th><th>कुल योजना</th><th>सम्पन्न</th><th>हस्तान्तरण</th><th>निर्माणाधीन</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>१. खानेपानी</td><td>१२</td><td>९</td><td>०</td><td>३</td><td></td></tr>
<tr><td>२. सिंचाइ</td><td>१०</td><td>१०</td><td>०</td><td>०</td><td></td></tr>
<tr><td>३. सडक</td><td>९९</td><td>९५</td><td>०</td><td>४</td><td></td></tr>
<tr><td>४. भवन</td><td>४९</td><td>४८</td><td>०</td><td>१</td><td></td></tr>
<tr><td>५. विविध</td><td>१२२</td><td>१२२</td><td>०</td><td>०</td><td></td></tr>
<tr><td>जम्मा:</td><td>२९२</td><td>२८४</td><td>०</td><td>८</td><td></td></tr>
</table></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा पनि लक्षित योजनाहरु सम्पन्न हुन नसक्नु तथा सम्बन्धित लाभग्राही समुहलाई योजना हस्तान्तरण हुन नसक्नुमा समयमै बजेट निकासा नहुनु, आर्थिक वर्षको अन्त्यमा योजना सम्झौता गरिनु नै प्रमुख कारण देखिन्छ । यसरी समयमै योजना सम्पन्न नगरिंदा योजनाको लागत बढ्न जाने, योजनाको प्रभावकारितामा ह्रास आउने, योजनाको गुणस्तरमा प्रभाव पार्ने र सम्पन्न योजनाहरु हस्तान्तरण हुन नसक्दा उक्त योजनाहरुको मर्मत सम्भार, रेखदेख तथा स्वामीत्व जिम्मेवारी कसले लिने भन्ने सम्बन्धमा विवाद हुने अवस्था देखिन्छ । कार्यालयले समयमै बजेट विनियोजन गरी समयमै कार्य सम्पन्न गर्ने, सम्पन्न योजनाहरु कानून अनुसार सम्बन्धित लाभग्राही समूहलाई हस्तान्तरण गरी सम्बन्धित लाभग्राही समूहलाई विकासमा साझेदार, जिम्मेवार तथा योजनाको मर्मत सम्भार रेखदेखमा जिम्मेवार बनाई योजनाको दिगोपन स्थापित गर्नुपर्दछ ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>६</td><td></td><td><u>प्रशासनिक खर्च</u> :
स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम ५५ मा स्वीकृत वजेटको परिधिभित्र रही जिल्ला विकास समितिले कर, शूल्क, सेवा शूल्क, दस्तूर र भाडावाट उठाएको कूल रकमको वार्षिक क्रमशः रु.२५ लाखसम्म, रु. २५ देखि ५० लाखसम्म, रु. ५० लाखदेखि रु. १ करोडसम्म र रु.१ करोडभन्दा बढी वार्षिक आय हूने जिल्ला विकास समितिले क्रमशः ६०, ४०, ३० प्रतिशत र अधिकतम २५ प्रतिशतसम्म प्रशासनिक कामको लागि खर्च गर्न पाउने व्यवस्था छ । जिल्ला विकास समितिले यस वर्ष कर दस्तूर, सेवा शूल्क भाडा आदिबाट भएको असूली रु.१,१०,००,०००।- को २५ प्रतिशतमात्र रु. २७,५०,०००।- खर्च गर्नूपर्नेमा रु.१,०६,२५,४३८।९३ खर्च गरेकोले नियममा तोकिएको सीमाभन्दा रु. ७८,७५,४३८।९३ बढी खर्च भएको छ । कायालयले प्रशासनिक खर्चमा मितव्ययिता नअपनाएको कारण प्रशासनिक खर्चमा नियमले तोकेभन्दा बढी हुन गएको देखिन्छ । नियमावलीको पालना नगर्दा कार्यालयको वित्तीय व्यवस्थापन कमजोर देखिन जाने र विकास कार्यमा श्रोतको कमी हुन जाने स्थिति देखिन्छ । तसर्थ, कार्यालयले नियममा तोकेभन्दा बढी खर्च गरेको रु.७८,७५,४३८।९३ नियम सम्मत भएको नदेखिएको रु.</td><td>७८,७५,४३८/९३</td><td></td><td></td></tr>
</table>

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्यौदा उपरको छलफलको क्रममा आन्तरिक आयश्रोत कमी भएको कारणले तलब भत्ता लगायतका खर्च धान्न नसक्दा प्रशासनिक खर्च जिविसको सीमाभित्र राखेर नियन्त्रण गर्न नसकेको कार्यालयको भनाई रहेको छ ।			
७		**अवण्डा राखी खर्च :–** जिल्ला विकास समिति अनुदान संचालन कार्यविधि २०६७ को वुंदा १२ (ज) मा जिल्ला विकास कोषको पूंजिगत वजेट जिल्ला परिषद्वाट वांडपफांड गर्दा अवण्डा राखी पछि वांडफांड गर्न नपाईने उल्लेख छ । जिल्ला परिषद्वाट आर्थिक वर्ष ०६८/६९ को लागि आन्तरीक श्रोत पूंजिगत वजेट तर्फ कुल मध्ये नदि नियन्त्रण तर्फ रु.१०,००,०००।- अवण्डामा राखी २०६९/१/१७ को निर्णयले विभिन्न ४ गाविस र १ न.पा.मा ८ वटा खोला तोकेरै रु.४,००,०००।- र ६ वटा गाविसमा स्थान नतोकी रु.३,००,०००।- र मिति ०६९/२/२ को निर्णयले त्रि.न.पा.को २ स्थानमा (योजना तोकेर) रु.८२,५००।- गरी जम्मा रु.७,८२,५००।- अवण्डा राखेको बजेटबाट वोर्ड वैठकको निर्णयले खर्च गरेको पाईयो । जिल्ला परिषद्बाटै वोर्ड वैठकबाट निर्णय हुने गरी कार्यविधिको पालना नगरी बजेट वाँडफाँड गरेको कारण अवण्डा रहेको देखिन्छ । अवण्डा शीर्षकमा रकम विनियोजन गर्दा पहुंच र प्रभावका आधारमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुने, कुनै कार्यक्रममा आवश्यकताभन्दा बढी रकम खर्च हुनसक्ने र कुनैमा बजेटको अभाव भई कार्यक्रम नै अधुरो हुन सक्ने अवस्था रहन्छ । जिल्ला परिषद्बाटै कार्यक्रमगत रुपमा बजेट बांडफांट गरी लक्षित कार्यक्रमहरु समयमै सम्झौता गरी कार्यान्वयन हुने, पहुंच र प्रभावका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन नहुने, कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा बजेटको सुनिश्चितता गर्न अवण्डा शिर्षकमा बजेट एकमुष्ट राख्ने प्रणालीको अन्त्य हुनु जरुरी छ । यसरी अवण्डामा राखी वोर्ड बैठकबाट निर्णय गरी खर्च गरेको रु.७,८२,५००।- जिल्ला परिषद्बाट अनुमोदन गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु. .... ***लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्यौदा उपरको छलफलको क्रममा धेरै वटा नदिहरु भएको तर श्रोतको न्यूनताका कारण बाढी तथा क्षतिको अवस्था हो, अत्यावश्यकमा मात्र खर्च गर्नुपर्ने भएकाले अवण्डा राख्नु परेको भनाई रहेको छ ।***	७८२५००/०		
८		**आयोजना लगत खाता नराखेको** : जिल्ला विकास समिति अनुदान संचालन कार्यविधि २०६७ को २१ (ण) मा रु.३ लाख लागत भन्दा माथिका आयोजनाको अनुसूची १६ वमोजिम आयोजनाको तगत खाता र अनुसूची १७ बमोजिम योजना खाता राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यविधिमा उललेख गरे वमोजिमको ढाँचामा विवरण खुल्ने गरी कार्यालयले आयोजनागत लगत खाता र योजना खाता राखेको पाईएन । आयोजनाको लगत राख्न कार्यालयले तत्परता नदेखाएको कारण यस्तो खाता नरहेको र आयोजनागत लगत किताव नभएको कारण तोकिएका योजनाहरुमा भएको विनियोजनको सम्वन्धमा कार्यक्रमगत रुपमा भिडान गर्न सकिएन । यकै योजनामा विभिन्न शीर्षकहरुबाट बजेट विनियोजन हुने तर आयोजना लगत र योजनागत खाता नहँदा आन्तरीक नियन्त्रण प्रभावकारी नहुन देखिन्छ । कार्यविधिमा उल्लेख गरेबमोजिमको ढाँचामा आयोजना लगत र योजना खाताको व्यवस्था गर्न कार्यालयको ध्यानजानुपर्ने देखिन्छ ।			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
९		**अन्य कार्यालयको खर्च :** आर्थिक कार्यविधि ऐ.न २०५५ को दफा ६ मा मातहत कार्यालयको लागि तालुक मन्त्रालय/विभागवाट रकम खर्च गर्ने अख्तियारी दिने र मातहतका कार्यालयले तालुक कार्यालयवाट प्राप्त अख्तियारीको सिमा भित्र रहेर खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ । नमुना छनौटको अधारमा लेखापरीक्षण गर्दा निम्नानुसार छुट्टै अस्तित्व र वजेट व्यवस्था भएका जिल्ला स्थित अन्य कार्यालयको खर्च यस कार्यालयले व्यहोरेको पाइयो । यसरी छुट्टै अस्तित्वका अन्य कार्यालवाट भएको खर्च रु. ५६६५००।– यस कार्यालयवाट व्यहोंदा कार्यालयको वजेट व्यवस्थापनमा चाप पर्ने, कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवाप्रवाहमा असर पर्ने र अख्तियारीको सिमा भित्र नपर्ने हुनाले अनियमित देखिएको रु.	५६६५००/००		

सि.नं.	खर्च व्यहोरेको वजेट शिर्षक/कार्यक्रम	खर्च व्यहोरिएको कार्यालय	खर्चको प्रयोजन	खर्च विवरण	खर्च रकम	कैफियत
१	जिविस कोष पूंजिगत	जि.पशु कार्यालय, उदयपुर	नश्ल सुधार	विभिन्न सामाग्री खरिद	९१,५००.०	कृषि, पशु सम्बन्धि कार्यक्रम खर्च
२	जिविस कोष पूंजिगत	जि.कृषि कार्यालय	वगर खेति राहत कार्यक्रम	रुद्राक्ष, परवल, विउविजन खरिद अलैंचि लगायत विउविजन वितरण	७५०००.०० २०००००.०	कृषि सम्बन्धी कार्यक्रमबाट ,, ,,
३	जिविस अनुदान	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	अदुवा, वेसार खेती अमिलो जातको फलफूल	तालिम तथा विउ खरिद विरुवा खरिद र वितरण	२०००००.० १०००००.०	कृषि सम्बन्धी कार्यक्रमबाट ,, ,,
				जम्मा	५६६५००/००	

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
१०		**<u>चौमासिक पूंजिगत खर्च :</u>** अर्थ मन्त्रालयको च.नं. १२७८ मिति २०६९।२।२२ को पत्रानुसार म.ले.नि.का.लाई आर्थिक वर्षका बैशाख देखि अषाढसम्म			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम

बार्षिक विनियोजनको ४०% र असाढ महिनामा बार्षिक विनियोजनको २०% भन्दा बढी खर्च गर्न पाइने छैन भन्ने व्यवस्था छ।

कार्यालयको चौमासिक खर्चको अवस्था निम्नानुसार छ :

क्र. स.	बजेट उपशीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			अषाढ महिनाको खर्च
			प्रथम चौमासिक	दोश्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	
१	३६५८०८३	१९९७५७५	०	६४४०००	१३५३५७५	१३६५७५
२	३६५८१४४	१०८६५१५	०	६२६३७	१०२३८७८	१०१५१५३
३	३३७१०७४	६०९११५४	०	०	६०९११५४	४३२८०८८
	जम्मा :	९१७५२४४	०	७०६६३७	८४६८६०७	५४७९८१६

उल्लेखित खर्च अवस्थालाई हेर्दा कूल खर्च रु. **९१,७५,२४४।-** मा प्रथम चौमासिकमा **शुन्य** प्रतिशत खर्च, दोश्रो चौमासिकमा कूल खर्चको **७.७०** प्रतिशत, तेश्रो चौमासिकमा कूल खर्चको ९२.२९ प्रतिशत खर्च र आषाढ महिनामा मात्र **५९.७२** प्रतिशत खर्च भएको छ । यसरी चौमासिक खर्च अनुपात विचमा यस्ता भिन्नता हुनुमा तालुक निकायले ढिलो अख्तियारी एवं निकासा फुकुवा गर्ने तथा कार्यालयले कार्यतालिका एवं कार्य योजना बनाई कार्यक्रम संचालन एवं खर्च गर्न नसक्नु देखिन्छ । यसको प्रभावन आर्थिक वर्षको अन्त्यमा हतारमा कार्यक्रमहरु संचालन हुने, तिनिहरुको प्रभावकारी अनुगमन कार्यालयले गर्न नसक्ने र अन्ततः संचालित योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारीता न्यून हुने देखिन्छ । आर्थिक वर्षको अन्त्यमा उच्च खर्च गर्ने अवस्थामा सुधार हुनुपर्दछ ।

लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्यौदा उपरको छलफलको क्रममा उ.स.गठनमा हुने विवाद लगायतका कारणले समयमा कार्यहुन नसक्दा चौमासिक पूँजिगत खर्चको अनुपात फरक देखिन गएको कार्यालयको भनाई रहेको छ ।

११ **सार्वजनिक खरिद तथा ठेक्का व्यवस्थापन :**

आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ मा कुनैपनि कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कार्ययोजना बनाई सोही बमोजिम कार्यगर्नुपर्ने उल्लेख छ । लेखापरीक्षणलाई प्राप्त विवरण तथा नमूना छनौटको रुपमा परिक्षण गर्दा नेपाल सरकारबाट विभिन्न ब.उ.शि.नं. अन्तर्गत कार्यक्रम संचालन दिएको शशर्त अनुदान अन्तर्गत संचालित योजनाहरु र सि.ए.ए.बाट प्राप्त अनुदानबाट चालु आ.व.०६८/६९ को अन्त्य सम्म सम्पन्न नभई बाँकी रहेका योजनाहरु निम्नानुसार रहेको पाईयो ।

उल्लेखित अवस्था समेतलाई विश्लेषण गर्दा लेखापरीक्षणवाट निम्नानुसार पाइयो ।

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम

क्र.स.	योजनाको नाम	व.शि.नं./ कार्यक्रमको नाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	लागत अनुमान	सम्झौता रकम	सम्पन्न हुनपर्ने मिति	वर्तमान अवस्था
१	ज्योती उ.मा.वि. भवन निर्माण	भारतीय दूतावास सहयोग	श्री नेशनलासगरमाथा। एन.आर.के.	१८५०३९६५।७५	१७९६६२५४।८६	०६९।३।३१	सम्पन्न हुने अवस्था
२	आदिवासी जनजाती भवन	जि.वि.स.पूजिगत अनुदान लक्षित कार्यक्रम	आदिवासी जनजाती महासंघ जिल्ला समिति,उदयपुर	१६२८७८५।००	१६२८७८५।००	२०६९।५।२४	सम्पन्न हुने अवस्था
३.	छौडिया खोला आरसिसि पुल	स्थानीय पुल कार्यक्रम	लोकप्रिय निर्माण सेवा	१५४३८,४२७।८५	१२६७९९९८।६९	२०६९।५।८	अधुरो
४.	तावा वैधनाथ खोलादोभान झो.पु.	आरएआईडिपि	निलगिरी वहादुरथिंङ जे.भि.	७८१७३७५।६७	७८०९९९९।५२	सन्२०१२।१०।१६	वर्तमान अवस्थामा सम्पन्न हुन सक्ने देखिएको।
५.	गाइघाट फत्तेपुर सडक (मोतिगडा जोगीदह खण्ड	आरएआईडिपि	अमर कन्स्ट्रक्सन	३४४०७९०७।४७	१८५१६९७२।४३	२०७०।४।२५	नयां काम भइरहेको
६.	कटारी वाहुनीटार सडक (स्लाइस–१)	आरएआईडिपि	शंकरमालि निर्माण सेवा	२२४२१०९६।२६	१२७०९६४९।०९	२०७०।४।२५	नयां काम भइरहेको
७	कटारी वाहुनीटार सडक (स्लाइस–२)	आरएआईडिपि	रौताहा कन्स्ट्रक्सन	२२०८२५११।८१	१६७७८८०४।२२	२०७०।४।२६	नयां काम भइरहेको
८.	बेतेनी–माझखर्क पुवारे भन्ज्याङ्ग सडक	आरएआईडिपि	बज्रगुरु/सुर्य जिवन जे.भी.	२४६५५८९२।९५	१८२६९२५१।५०	२०७०।३।१८	नयां काम भइरहेको
९.	बैधनाथ खोला आरसिसि पुल	आरएआईडिपि	रायमाझी कस्ट्रक्सन	२६३०७१।२८।७६	२०७०९५८६।११	२०७०।४।२२	नयां काम भइरहेको
१०	तरकारी तथा फलफूल बिक्री केन्द्र कटारी	सि.ए.ए.	उ.स.	५९७८८९१।६०	५९७८८९१।६०	२०६९।८।२०	सम्पन्न हुने अवस्था
११	लिफ्ट सिंचाई त्रिवेणी	सि.ए.ए.	उ.स.	३७७५५३९।२६	३७७५५३९।२६	२०६९।८।२०	सम्पन्न हुने अवस्था

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		१२ | शिशाघारी कजवे ,कटारी | सि.ए.ए. | उ.स. | १५३४६९२९० | १५३४६९२९० | २०६९।१०।२७ | सम्पन्न हुने अवस्था यस सम्बन्धमा लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ।			
११.१		उल्लेखीत अवस्थालाई हेर्दा छौंडियाखोला आर.सि.सि.पूल निर्माणमा ढिलाई हुनुमा डिजाईन परिवर्तन निर्माण व्यवशायीको व्यवस्थापनको कमजोरी हुन तावा-बैद्यनाथ दोभान खोला झो.पु.को निर्माण ढिलाई हुनुमा काम सम्पन्न गर्न लामो समय लाग्ने भएता पनि सुरुमा सम्झौता गर्दा म्याद कम दिएको सि.ए.ए.को आर्थिक सहयोगमा संचालित मध्ये तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र कटारी र लिफ्ट सिंचाई त्रिवेणी निर्माण गर्ने कामको म्याद कम भएको सिसाघारी कजवे कटारीको व्यवस्थापनको कमजोरीको कारण आर.ए.आई.डि.पी कार्यक्रमबाट संचालित योजना शुरु भएका निर्माण अवधि बाँकी रहेकोले अधुरा देखिन्छन् । यसरी विविध कारणबाट योजना सम्पन्न हुन ढिलाई हुँद योजनाहरुको लागत बढ्ने, लाभग्राहीले समयमा लगानीको प्रतिफल प्राप्त गर्न नसक्ने देखिन्छ । सम्झौताका शर्तहरु बमोजिम समयमा योजनाहरु सम्पन्न गर्न सरोकारवाला पक्षहरुको ध्यान पुग्नुपर्ने देखिन्छ ।			
११.२		आर.ए.आई.डि.पी. अन्तर्गत संचालित योजनाहरु सँग सम्बन्धित सम्झौताको दफा ५१ मा सम्झौता मूल्यको १०% भन्दा बढी मोविलाईजेशन पेश्की नेदिने र १०% मध्ये ५०% सम्झौता भएपछि बैंक ग्यारेन्टी र बाँकी लिएर र बाँकी ५०% निर्माण व्यावशायीबाट विमा गर्ने Lab प्रयोगशाला स्थापना गर्ने तथा साईडमा मोविलाईज (कार्यारम्भ) भएपछि दिने व्यवस्था छ, भने सम्झौता मितिले १५ दिनमा कार्यारम्भ गर्ने तथा मुल्यअभिवृद्धि करलाई छुट्टै विलिङ्ग गर्ने उल्लेख गरेको छ । कार्यालयले यस वर्ष मु.अ.कर सहितको सम्झौता मुल्यमा गणना गरी निम्नानुसार सम्झौता गरी रु.५,३८,०३५।- थप मोविलाईजेशन पेश्की भुक्तानी गरेको पाईयो ।			

सि. नं.	योजनाको नाम	निर्माण व्यवशायी	मु.अ.कर वाहेक सम्झौता मुल्य	मु.अ.कर वाहेकको सम्झौता मुल्यमा हुने १०% पेश्की रकम	कार्यालयले दिएको पेश्की	बढी पेश्की
१	कटारी-वाहुनीटार सडक Slice 1	शंकरमाली निर्माण सेवा	११२४७४७७।०७	११२४७४७।७०	१२०००००।०	७५२५२।०
२	गाईघाट-फत्तेपुर सडक	अमर कन्ट्रक्सन	१६३८६७०१।२६	१६३८६७०।१२	१८५००००।०	२११३३०।८८
३	वेतिनी-माझखर्क-पुँवारे भञ्ज्याङ्ग सडक	बज्रगुरु-सूर्यजिवन जे.भी.	१६१६७४७८।७६	१६१६७४७।८७	१६१६०००।०	
४	वैद्यनाथ आर.सि.सि. पुल	रायमाझी कन्ट्रक्सन	१८१८५४७४।४३	१८१८५४७।४४	२०७००००।०	२५१४५३।०

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्यौंटको विवरण	रकम
		जम्मा :- ५३८०३५।०० मु.अ.कर समेतको सम्झौता मुल्यलाई गणना गरी मोविलाईजेशन पेश्की दिएको कारण बढी मोविलाईजेशन पेश्की दिएको देखिन्छ । जसले गर्दा सम्झौताको पूर्ण पालना भएको देखिएन । यस सम्बन्धमा पेश्की फछ्यौट हुने सम्झौता बमोजिमको अवधि भन्दा अगाडी नै उक्त पेश्की फछ्यौट गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।			
११.३		निर्माण खरिद सम्झौताको शर्तमा पेश्कीलाई २ किस्तामा उपलब्ध गराउनुपर्ने, जसमा पहिलो किस्ता सम्झौता भएपछि बैंक ग्यारेन्टी लिएर र दोश्रो किस्ता ठेकेदारबाट ल्याब स्थापना गर्ने र विमा गराएर र कार्य सुरु (मोविलाईज) भएपछि दोश्रो किस्ता पेश्की उपलब्ध गराउने उल्लेख छ । ५ नोभेम्वर २०१२ मा च.नं.८२ बाट निर्माण व्यवशायीलाई गरेको पत्राचार अनुसार सो मिति सम्म कार्य शुरु नगरेकोले कार्य शुरु गर्न लेखेको पत्रबाट पेश्की दिने मितिमा निर्माण व्यवसायीबाट कार्य शुरु नभएको देखिन्छ । कार्यालयले ठेकेदारले कार्य शुरु नै नगरेको अवस्थामा वेतिनी-पुँवारे-माझखर्क सडक निर्माणमा निर्माण व्यवशायी बज्रगुरु/सुर्य जे.भी.लाई सम्झौताको १०% ले हुने रकम नै पेश्की दिएको छ । यसरी सम्झौतामा उल्लेख गरे बमोजिम पेश्की नदिएको कारण सम्झौताको पूर्ण पालना नभएको र बजेट फ्रिज नगराउनलाई पेश्की दिएको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा ठेक्का सम्झौता र प्रचलित आ.प्र.सम्बन्धी नियमहरुको पूर्ण पालना गर्ने तर्फ कार्यालयले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।			
१२		**त्रुटी सुधार :-** गाईघाट-बसाहा-चतरा सडकको भुल्के-विरेन्द्रचोक खण्ड (चे.नं.२४+१००-२८+७२० सम्म) सडक स्तरोन्नतीकार्य अन्तर्गत विभिन्न निर्माण कार्य गर्न ठे.नं.RAIDP/VDA/GB/PCK-ACG/067/68) निर्माण व्यवशायी रौताहा कन्ट्रक्सन सँग रु.९६,४४,२९५।- को सम्झौता मुल्यमा भेरिएशन पछिको खरिद सम्झौता भई रु.९६,४४,२९५।- मा मिति ०६८/९/३० मा कार्य सम्पन्न भएको पाईयो । उक्त ठेक्काको सम्झौतमा शर्तमा त्रुटी सच्याउने अवधि कार्यसम्पन्न मितिले ३६५ दिन हुने उल्लेख छ । जिल्ला प्राविधिक कार्यालयको च.नं.६६ मिति ०६९/६/१२ को पत्रबाट ०६९/२/२८ गते राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र मार्फत Karikh Engeneering Consultants प्रा.लि. (KEC) बाट प्राविधिक परिक्षण गर्दा विभिन्न चेनेजको दाँया बाँया shoulder मा कुल ४०५ मी. क्षति भएको सडकको Top Layer को Sub-base विभिन्न चेनेज गरी जम्मा २६० मिटर क्षती भएको चेनेज २६+०६० सडकको म्रव लामा खोला. चेनेज २८+४०० कटुन्जे खोलामा लगाईएको ग्यावियन सुधार हुनुपर्ने । विभिन्न ४ चेनेजमा पाईप कल्भर्ट र ३ स्ल्याब कल्भर्ट नजिक सडकको सतहमा Pot holes / Ditches Formation देखिएको हुँदा सो मार्फत सुधार हुनुपर्ने चेनेज २८+६०० देखि २८+७२० सम्म सडकको Longitudinal Grudient र Cross-Section Slope डिजाईन ड्रईङ्ग अनुसार नभएको हुँदा उल्लेखीत त्रुटीहरु सुधार गर्न निर्माण व्यवशायीलाई पत्राचार भएकोमा लेखापरीक्षण अवधि ०६९/८ मसान्त सम्म उक्त त्रुटी सुधार भएको प्राविधिक प्रतिवेदन पेश भएको छैन । निर्माण व्यवशायीबाट गुणस्तरीय कार्य नभएको तथा निर्माण सम्झौता बमोजिम मर्मत सुधार नगरेको			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		तथा पहिलो पटकको पत्राचार पछि कार्यालयबाट ताकेता नगरेको कारण मर्मत सुधार हुन नसकेको देखिन्छ । यसबाट निकट भविष्यमा सम्झौत बमोजिमको त्रुटी सुधार गर्ने समयावधी समाप्त हुने उक्त त्रुटी सच्याउन थप दायित्व वहन गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा निर्माण खरिद सम्झौताको शर्त बमोजिम अविलम्ब त्रुटी सुधार गर्न लगाई सोको प्राविधिक प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने देखिन्छ ।			
१२.१		लेखापरिक्षणको क्रममा कार्यालयका प्राविधिक समेत संलग्न टोली र लेखापरीक्षण टोलीबाट संयुक्त स्थलगत निरिक्षण गर्दा कार्यालयबाट च.नं.६६ मिति ०६९/६/१२ को पत्रबाट निर्माणव्यवशायीलाई त्रुटी सुधार गर्न गरेको पत्राचारमा उल्लेखीत चेनेजमा गर्नुपर्ने सुधारका कार्यहरु नगरेको चे.नं.२४+३५० मा साविकमा जडिट ह्यूमपाईप छोटो भएको कारण सडकको चौडाईमा कमी हुन पुगेको ह्यूमपाईप थप गरी चौडाई मिलाउनु पर्ने अवस्था देखिएको । सडकको चौडाई भन्दा ह्यूमपाईप छोटो भएको कारण सडक निर्माणको क्रममा राखेको ग्राभेलले ह्यूमपाईप पुरिएकाले सिंचाईका लागि निकासको अभाव भएको स्थानीय ८५ वर्षिय अग्निधर अधिकारीको भनाई रहेको छ । 			
१३		**<u>खरिद फाईल व्यवस्थापन</u>** सार्वजनिक खरीद ऐन तथा नियमावलीले खरिद सँग सम्बन्धीत कागजातहरु सिलसिलेवार रुपमा मिलाई फाईलिङ गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले विभिन्न निर्माण व्यवशायी र उपभोक्ता समितिसँग निर्माण खरिद सम्झौता गरेका योजनासँग सम्बन्धित फाईलहरुको व्यवस्थापन ऐनमा तोके वमोजिम भएको पाईएन । योजनासँग सम्बन्धित कागजातहरु एकै फाईलमा व्यवस्थित गरी नराखेको कारण ठेक्का व्यवस्थापन कमजोर हुने देखिन्छ । तसर्थ ऐनमा उल्लेख गरे वमोजिम खरीद व्यवस्थापन प्रभावकारी वनाउनुपर्ने देखिन्छ ।			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
१४		**मौज्दात रहने गरी पाइप खरिद :** लेखापरिक्षणलाई प्राप्त विवरण अनुसार पाइप खरिद तथा उपयोगको स्थिती निम्नानुसार छ			

०६७/६८ को मौज्दात	परिमाण	०६८।६९मा खरिद	परिमाण	जम्मा	०६८।६९मा उपयोग	परिमाण	मौज्दात पाइप	मौज्दात पाइपको मुल्य
हर्देनी खापायो		_			_			
५०/६	१३	५०/६	०	१३	५०/६	१३	०	
इनामे खापायो		_			_			
६३/४	८००	६३/४	०	८००	६३/४	८००	०	
५०/४	१२००	५०/४	०	१२००	५०/४	१२००	०	
२०/१०	४००	२०/१०	०	४००	२०/१०	४००	०	
आंपटार खापायो		_			_			
४०/१०	७५	४०/१०	०	७५	४०/१०	७५	०	
३२/६	०	३२/६	४००	४००	३२/६	४००	०	२०७६९.४
२०/१०	०	२०/१०	४००	४००	२०/१०	४००	०	१२३१४.६
सिरिसे खापायो		_			_			
२०/१०	३	२०/१०	०	३	२०/१०	३	०	
२५/१०	३८	२५/१०	०	३८	२५/१०	३८	०	
४०/६	६१५	४०/६	०	६१५	४०/६	६१५	०	
५०/६	१३८	५०/६	०	१३८	५०/६	१३८	०	
पोखरी खापायो		**पोखरी खापायो**			_			
४०/६	२००	४०/६	०	२००	४०/६	२००	०	
२५/१०	०	२५/१०	१०००	१०००	२५/१०	१०००	०	४६४०९.५०
२०/१०	०	२०/१०	५००	५००	२०/१०	५००	०	१५३९३.२५
५०/६	७००	५०/६	०	७००	५०/६	७००	०	
६३/४	२००	६३/४	०	२००	६३/४	२००	०	
		वर्रे खापायो			_			
		२०/१०	२००	२००	२०/१०	२००	०	६१५७.३०
		मैनामैनी खापायो			_			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम

		२५/१०	१०००	**१०००**	२५/१०	१०००	०	४६४०९.५०
		२०/१०.	१०००	**१०००**	२०/१०.	१०००	०	३०७८६.५०
		भलायडाडां खापायो			_			
		२५/१०	१२८०	**१२८०**	२५/१०	१२८०	०	३०८०९.४८
		२०/१०	९५०	**९५०**	२०/१०	९५०	०	२९२४७.१८
		३२/६	१६५०	**१६५०**	३२/६	१६५०	०	८५६७३.७८
		जांते खापायो			_			
		३२/१०	८००	**८००**	३२/१०	८००	०	६१३८९.२०
		२५/१०	७००	**७००**	२५/१०	७००	०	३२४८६.६५
		२०/१०	५००	**५००**	२५/११	५००	०	१५३९३.२५
संयुक्त सहयोग कार्यक्रम/सानातिना योजना मर्मत		_			_			
२०/१०	९२२	२०/१०	७३००	**८२२२**	२०/१०	१५५०	**६६७२**	२२४९१२.३०
२५/१०	१२३६	२५/१०	५३८०	**६६१६**	२५/१०	१९००	**४७१६**	२४९७५२.८०
३२/६	२००	३२/६	०	**२००**	३२/६	२००	**०**	
४०/६	१००	४०/६	०	**१००**	४०/६	०	**१००**	
५०/६	६१३.८	४०/७	२००.०	**८१३.८**	४०/७	१९०	**६२३.८**	२४९३२.००
जम्मा :-	**७४५३.८**		**२३२६०.०**	**३०७१३.८**		**१८६०२.०**	**१२१११.८**	**९३२८३६.६९**

कार्यालयले पाइपको मौज्दात र आवश्यकता पहिचान गरेर मात्र थप पाइप खरीद गर्नुपर्नेमा सो वेगर विभिन्न साइजका पाइपहरु वढी खरिद गरेको कारण मौज्दात रहेको देखिन्छ । यसरी आवश्यकता पहिचान वेगर खरिद गर्ने प्रवृत्तिको अन्त्य हुनुपर्दछ ।

यस सम्बन्धमा वेरुजु मस्यौदा माथिको छलफलमा संयुक्त सहयोग कार्यक्रम तथा सानातिना योजना मर्मत अन्तर्गत खरिद गरिएका पाईप मात्र मौज्दात रहेको कार्यालयको भनाई रहेको छ ।

१५		**खरिद योजना** –स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम ६२ अनुसार एक वर्षभन्दा बढी अवधिसम्म सञ्चालन हुने योजना वा आयोजनाको लागि वार्षिक दश करोडभन्दा बढी रकमको खरिद गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित निकायले त्यस्तो योजना वा आयोजना वा खरिदको अवधिभरको लागि खरिद गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने छ ।			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		यसरी खरिद योजना तयार गर्दा कुनै योजनाको सम्पूर्ण भाग तथा खण्ड खण्ड गरी कुन काम उपभोक्ता समितिबाट र कुन काम अन्य प्रक्रियाबाट गराउने हो सो समेत छुट्याई सम्बन्धित निकायबाट निर्णय गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ कार्यालयले यस आर्थिक वर्षमा स्थानीय स्वायत्त शासन सामुदायिक विकास कार्यक्रमबाहेक अन्य कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालित योजनाहरुको लागि नियमावलीले तोके अनुसारको खरिद योजना तयार गरेको पाइएन । कार्यालयले नियमावलीमा व्यवस्था भए अनुसारको वार्षिक खरिद योजना तयारी गर्नका लागि जिम्मेवारी पदाधिकारीहरुले तत्परता नदेखाएको कारणबाट खरिद योजना तयार हुन नसकेको पाइयो । नियमावलीले तोकेको ढांचामा वार्षिक खरिद योजना तयार नहुंदा खरिद कार्यमा पारदर्शिता र मितव्ययिता हासिल गर्न नसकिनुका साथै खरिद व्यवस्थापन कार्यको प्रभावकारितामा असर पर्न जाने देखिन्छ । वार्षिक खरिद कार्यलाई प्रभावकारी मितव्ययी र पारदर्शी बनाउनका लागि नियमावलीको व्यवस्थामा परिकल्पना गरे बमोजिमको वार्षिक खरिद योजना तयारीमा कार्यालयको ध्यानाकर्षण हुनु अत्यन्त जरुरी देखिन्छ ।			
१६		**जिन्सी व्यवस्थापन**			
१६.१		**लिलाम बिक्रि :** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम २१७ (२) बमोजिम जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित बेकम्मा भई काम नलाग्ने देखिएका मालसामान लिलाम बिक्रि गर्ने, मर्मत गर्नुपर्ने मालसामान मर्मत गर्ने, आम्दानी नबाँधिएका जति तुरुन्त आम्दानी बाँध्न कर्तव्य अधिकार प्राप्त अधिकारीको हुनेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयवाट लेखापरीक्षणको लागि पेश गरेको जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदन अनुसार मर्मत नहुने लिलाम विक्री गर्नु पर्ने उल्लेख गरेका विभिन्न ९१ आइटमका ४३९ थान र RCIW तर्फ विभिन्न र आईटम २४ थान किसिमका सामानहरु नियमले तोके बमोजिम लिलाम बिक्रि गर्नु पर्नेमा गरेको पाइएन । समयमै लिलाम गर्ने सामानको मूल्याङ्कन लगायतका कारबाही गर्न कार्यालयले सक्रियता नदेखाएको कारणले लिलाम बिक्रीको कारबाही भएको देखिदैन । जसले गर्दा कार्यालयमा जिन्सीको भौतिक व्यवस्थापन चुस्त देखिदैन भने नयां जिन्सी सामान भण्डारण गर्ने भौतिक स्थानको अभाव हुने देखिन्छ । तसर्थ कार्यालयले नियमले तोके बमोजिम लिलाम बिक्रि गरी भण्डार व्यवस्थापनलाई छरितो पार्ने तथा सरकारी सामग्री हानी नोक्सानी हुन नदिने गरी जिन्सी व्यवस्थापन चुस्त वनाउनु पर्ने देखिन्छ ।			
१७		**उपभोक्ता समिति परिचालनः**			
१७.१		जिल्ला विकास समितिद्धारा संचालित रु. ६० लाख सम्मको कारोवार स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १५५ (१) मा उपभोक्ता समितिद्धारा गराउन सक्ने प्रावधान छ । सो नियम वमोजिम योजना तथा कार्यक्रमहरु विकास योजनावाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरुमध्येवाट जिल्ला विकास समितिले सम्वन्धित निकायको समेत परामर्श			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौंटको विवरण	रकम
		लिई उपभोक्ता समिति गठन गराउनु पर्ने, सोही नियमावलीको नियम २०८ (१) ले व्यवस्था गरेको देखिन्छ । नियमावलीको नियम २०५ (३) मा कार्य गर्ने प्रयोजनका लागि गठित उपभोक्ता समिति स्थानीय निकायले विषयगत रुपमा वर्गीकरण र सूचीकृत गरी लगत अद्यावधिक गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यो वर्ष विभिन्न क्षेत्रमा संचालित २१५ वटा योजना उपभोक्ता समिति मार्फत गराएता पनि यसरी योजना कार्यान्वयन गर्ने ज.उ.स. बाहेक उपभोक्ता समितिहरुले वर्गीकरण र सूचीकृत गरी लगत राखेको देखिएन । यसरी गठित उपभोक्ता समिति कुन निकायमा दर्ता भएको हो र कुन निकायवाट नविकरण गरिएको हो, सो समेत श्रेस्तामा खुल्न आएन । उपभोक्ता समिति दर्ता तथा बिषयगत रुपमा बर्गीकरण नहुनुमा कानूनको पालना नगर्नु उपभोक्ता समिति गठन भएपछि उपभोक्ता समितिहरुलाई निर्माण पूर्व तथा निर्माण पश्चात तालिम दिने व्यवस्था नगरिनु नै प्रमुख कारण हुन । उपभोक्ता समितिहरुको दर्ता तथा बिषयगत रुपमा बर्गीकरण नगरिंदा अनुगमनमा कठिनाई हुने, एउटा उपभोक्ता समितिमा रहेका पदाधिकारीहरु अन्य उपभोक्ता समितिमा पदाधिकारी हुने, योजना समाप्त हुने बित्तिकै उपभोक्ता समितिको नाममा रहेको बैंक खाता बन्द हुने, जुनसुकै प्रकृतिका कार्य एउटै उपभोक्ता समिति मार्फत गराउने, सम्पन्न योजना गुणस्तरीय नहुने, मर्मत सम्भार र जिम्मेवारी कसले लिने भन्न नसकिने अवस्था रहन्छ । नियमावलीमा उल्लेख भए अनुसार आगामी दिनमा उपभोक्ता समितिकोहरुको दर्ता तथा विषयगत रुपमा बर्गीकरण गर्ने र समय समयमा उपभोक्ता समितिलाई योजना सम्बन्धी बिषयमा तालिम तथा सेमिनार गरी व्यवस्थित गराउन सम्बन्धित निकायको ध्यान पुग्नु जरुरी छ ।			
१८		**<u>संचालित योजना र मर्मत सम्भार :</u>** जिल्ला विकास समिति अनुदान सञ्चालन कार्यविधि, २०६७ को २७ (२) मा आयोजना सञ्चालन गर्ने निकायले सम्पन्न भइसकेका आयोजनाहरुको नियमिति रेखदेख र मर्मत संभार कार्य आफैले गर्ने वा त्यस्ता आयोजनाको स्वामित्व समेत सम्वन्धीत उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरी दिगो रुपमा स१चालन हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने उल्लेख छ । उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यालयले यस वर्ष सञ्चालन गरेका कूल २१५ योजना मध्ये कुनै पनीयोजना हस्तान्तरण गरेको पाइएन । यसरी सम्पन्न योजनाहरु सम्वन्धीत उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण नगर्नाले योजनाको मर्मत संभार र रेखदेख कार्यालय र लाभग्राही पक्ष दुवैले नगर्ने स्थीति देखिएको छ । सम्पन्न आयोजनाहरु निर्धारीत समयमै हस्तान्तरण गरी लाभग्राही समूहवाट मर्मत, रेखदेख र सम्भार गर्ने प्रवन्ध कार्यालयवाट अगाडी बढाउनु पर्ने देखीन्छ ।			
१९		**<u>उपभोक्ता समितिवाट भएको कार्य :-</u>** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहीवाट काम गराउन सकिने व्यवस्था छ । सोही नियमावलीको नियम ९७(११) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सकेपछि			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्यौंटको विवरण	रकम
		समवन्धित सार्वजनिक निकायले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीवाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराई त्यस्तो निकायवाट प्राप्त रकम र जनसहभागितावाट व्यहोरिएको श्रम,नगद वा जिन्सी समेत कुल खर्चको विवरण सो निकायमा पेश गनु पर्नेछ र सम्वन्धित सार्वजनिक निकायले त्यसरी प्राप्त भएको विवरणको अभिलेख राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएका योजना कार्यालयवाट खटाएका प्राविधिकले तयार गरी पेश गरेको प्राविधिक मुल्यांकनकै आधारमानै सम्वन्धित उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गर्ने गरेको छ । नियम अनुसारका व्यवस्थको पूर्ण रुपमा अनुसरण नभएको कारण खर्चको विवरण नखुलेको स्थिती छ । नियममा उल्लेख गरे वमोजिमको विवरण प्राप्ती र अभिलेख राख्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जनुपर्ने देखिन्छ ।			
२०		**हेभि मेसिन प्रयोग :** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १५५ (४६) मा बढी जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश भएको र मेशिनरीको बढी प्रयोग हुने काम बाहेक सामान्यतया श्रम प्रधान प्रविधि अपानाइने आयोजना वा कार्यक्रम मात्र उपभोक्ता समिति मार्फत गराउनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था छ । यसैगरि नियम १५५ (च) मा उपभोक्ता समितिले पाएको काम ठेकेदारवाट गराउनु हुदैन भन्ने उल्लेख छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत यो बर्ष संचालीत मध्ये नमुना छनौटको रुपमा परिक्षण गरेका विभिन्न सडक योजनाहरु संचालन गर्न हेभी मेसिन प्रयोग गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी हेभी मेशिन (स्काभेटर, डोजर) प्रयोग गरी उपभोक्ता समिति मार्फत कर्य गरे गराएको पाइयो । नियममा व्यवस्था भए बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट हुने काम हेभी मेशिन प्रयोग नगरी कार्य नगराएबाट स्थानीय श्रोत साधन र श्रमशक्तिको उपयोग गरी ग्रामीण क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना गर्ने तथा वातावरणमैत्री निर्माण गरी विकासका अवरोधहरुलाई न्यूनीकरण गर्ने कार्यमा वाञ्छित उपलब्धी नहुने अवस्था छ । तसर्थ नियममा व्यवस्था भए वमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्यहरुमा हेभी मेशिनको प्रयोगलाई निरुत्साहीत गरी वातावरण र रोजगारमैत्री निर्माण कार्य अगाडी बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।			
२१		**वक्यौता असुली :** स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को परिच्छेद–६ अनुसार समितिले कर, दस्तुर, सेवा शुल्क, भाडा आदि उठाउन सक्ने व्यवस्था छ । ऐनको दफा २६० बमोजिम यस्तो रकम असुल नभएमा सरकारी बांकी सरह असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणलाइ) प्राप्त विवरण अनुसार गत विगतको असुली नभएकोमा रु३१,४२,७७१।७३ मध्ये यो वर्ष रु.८३,३२५।- असुली भई कुल रु.३०,५९,४४६।- असुली रु. बाँकी देखिएको छ । गत विगतदेखि बक्यौता असुलीमा ऐनमा उल्लेख भए वमोजिम पक्रिया पुऱ्याई असूली गर्न ताकेता नभएको कारण असुली बक्यौता रहेको छ । यसले जिविसको आन्तरिक आयमा कमी भएको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा पुरानो बक्यौता समेत यो वर्ष असुली हुन बाँकी रु.२,७५,६६७- सम्बन्धित निर्माण व्यवशायीबाट असुली हुनुपर्ने रु................	२७५६६७/००		
२२		**आन्तरिक आय व्यवस्थापन**			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		मु.अ.कर असूली सम्बन्धमा :- मु.अ.कर ऐन २०५२ को दफा १५ (३) मा स्थानीय निकायले कर लाग्ने बस्तु वा सेवा विक्री गर्दा मु.अ.कर असुल गर्नुपर्ने र लाग्ने मुल्यमा अन्य कर समेत समावेश हुने व्यवस्था छ । कार्यालयले यो वर्ष तावाखोलामा निकासी कर वापत ठेक्काको माध्यमबाट रु.४,५१,१०१।- सुनकोशी सप्लायर्सबाट असुली गरेकोमा उक्त असुलीको १३% ले हुने मु.अ.कर रु.५८,६४३।१३ असुली गर्नुपर्नेमा रु.१९५४८।- मात्र असुल गरी रु.३९,०९५।१३ घटी असुल गरेको पाईयो । यसै गरी ढुङ्गा, गिटी, वालुवाको विदेश निकासी दस्तुर वापत महाविर एग्रिगेट प्रालिसँग अमानतमा रु.२३९३७४०।- असुल गरेकोमा उक्त असूलीमा १३% ले हुने मु.अ.कर रु.३,११,१८६।२० असुल गरी दाखिला गरेको पाईएन । कानुन वमोजिम असुल हुनुपर्ने कर असुली गरी दाखिला नगरेको कारण नेपाल सरकारलाई उल्लेखीत ठे. सुनकोशी निर्माण सेवाबाट रु.३९,०९५।१३ र अमानतबाट रु. ३,११,१८६।२० गरी जम्मा रु.३,५०,२८१।३३ नेपाल सरकारलाई मु.अ.कर राजश्व नोक्सान हुन गएको । यस सम्बन्धमा कानुनमा व्यवस्था भए वमोजिम सम्बन्धितबाट असुल गरी सम्बन्धित राजश्व शीर्षकमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु........	३१११८६।३३		
२३		<u>**ढुङ्गा, गिटी, वालुवा विदेश निकासी दस्तुर :**</u> स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १६७ ४ (क) मा आगामी आ.व.को लागि प्रत्येक आन्तरिक श्रोतको उपलब्धता, सम्भावित परिचालन सो श्रोत परिचालनको व्यवस्थापन तथा लागत र चालु वर्षको ठेक्का अंक समेत विचार गरी आन्तरिक आयको प्रक्षेपण गरी न्यूनतम ठेक अंक र असूली कार्यतालिका समेत भएको कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ, भने नियम ५ मा स्थानीय निकायले तोके वमोजिमको न्यूनतम अंक पनि कवोल हुन नआएमा स्थानीय स्तरको सम्बन्धीत राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसशमा आवश्यक प्रक्रिया अपनाई आन्तरिक आयको व्यवस्था गर्न सकिने उल्लेख छ । ठेक्का नलागेको उल्लेख गर्दै कार्यालयबाट विदेश निकासी ठेक्का नलागेकोले अमानतबाट कर संकलन गरेको पाईयो तर नियममा उल्लेख गरे वमोजिम कार्ययोजना भएको देखिएन । कार्यालयबाट राजविराज र सुनसरी भंसार कार्यालयलाई विभिन्न मितिमा विदेश निकासी परिमाण सिफारिस गरेकोमा अन्तिम पटक ०६८ चैत्र मसान्त सम्मको निकासी अनुमति दिएकोमा कति परिमाणमा निकासी भएको अभिलेख नराखेको पाईयो, भने राजविराज भंसारको २०६८/१२/१ को पत्रबाट ०६८/८/२७ सम्म आ.व.०६८/६९ को लागि १४४५० घ.मी. निकासी गरेको देखाएको छ, भने महाविर एग्रिगेट प्रा.लि.को ०६८/१२/१ को पत्रबाट ०६८/६९ मा जम्मा १४४५० घ.मी. विदेश निकासी गरेको देखाएको छ । यसरी कार्यालयमा विदेश निकासी परिमाण अभिलेख स्पष्ट नरहेको, सुनसरी भंसारबाट निकासी भएको र राजविराज भंसारबाट ०६८/८/२७ पछि निकासी परिमाण खुलेको अभिलेख नभएबाट अमानतबाट कार्यालयले विदेश सिफारिस गरेको परिमाण र भंसारबाट निकासी परिमाण विच भिडान गर्न सकिएन । अभिलेख स्पष्ट नभएको कारण जि.वि.स.को विदेश निकासी सिफारिस दस्तुर आयमा कमी आउने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा कार्यालयबाट सिफारिस			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		परिमाण र भंसार कार्यालयहरुबाट निकासी परिमाणको अभिलेख भिडान गरी विदेश निकासी सिफारिस दस्तुर आयमा जिविसलाई नोक्सानी नभएको आश्वस्त वनाउनुपर्ने देखिन्छ ।			
२४		**जनशक्ती व्यववस्थापन**			
२४.१		**कार्यालयको निरीक्षण** सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावलि, २०६५ को नियम ४० (१) वमोजिम सचिवले आफ्नो मन्त्रालय मातहतका विभाग, परियोजना तथा कार्यालयको र विभागीय प्रमुख तथा कार्यालय प्रमुखले आफ्नो र आफ्नो मातहतको कार्यालय तथा परियोजनाको प्रत्येक आर्थिक वर्षमा कम्तीमा एक पटक आफैले वा आफूले अख्तियार सुम्पेको कर्मचारीद्वारा अनिवार्य निरीक्षण गर्नु गराउनु पर्नेछ भन्ने उल्लेख छ यस कार्यालयमा यस वर्ष तालुक कार्यालयले नियमले तोके वमोजिको निरीक्षण गरेको पाइएन । यसरी कार्यमा प्रभावकारीता तथा सुशासन व्यवस्थापन कायम राख्न नियमावलिको पालना गर्ने तर्फ सम्वन्धीत निकायको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।			
२४.२		**पदपूर्ति स्थिति :** लेखापरीक्षणलाई प्राप्त विवरण अनुसार कार्यालयमा कूल ५१ जना कर्मचारी दरवन्दी रहेकोमा पदपूर्ति स्थायी ३० जना र करार २ जना गरी जम्मा ३२ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेको पाइयो । दरवन्दी अनुसार पदपूर्ति नहुंदा सेवाग्राहीले कार्यालयवाट उपलब्ध गराउने सेवा प्रवाह प्रभावकारी नहुने र मौजूदा कर्मचारीहरुलाई कार्यबोझ थप हुन जाने देखिन्छ । तसर्थ दरवन्दी अनुसारको पदपूर्ति तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्न सम्वन्धीत निकायले ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।			
२५		**निर्णय कार्यान्वयन**			
२५.१		**गत विगत वर्षको बेरुजु फछ्र्यौट :** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम २०४ (१) बमाजिम लेखापरीक्षणबाट कायम भएका वेरुजुका प्रमाण पेश गरी वा नियमित गरी गराई वा असुल उपर गरी फछ्र्यौट गर्ने दायित्व अधिकारी प्राप्त अधिकारीको हुने छ भन्ने उल्लेख छ ।कार्यालयवाट लेखापरीक्षणलाई प्राप्त विवरण अनुसार गत विगत वर्षको बेरुजु फछ्र्यौटको विवरण निम्नानुसार रहेको छ । कार्यालयवाट प्राप्त विवरण अनुसार गत विगत वर्षको बेरुजु फछ्र्यौटको विवरण निम्नानुसार रहेको छ । (रकम रु. हजारमा)			

गत	यस	जम्मा बेरुजु	यो अवधिमा	बेरुजु बाँकी

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्र्यौटको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th>वर्षसम्मको बाँकी बेरुजु</th><th>अवधिमा थप बेरुजु</th><th></th><th>बेरुजु फछ्र्यौट</th><th>असुल गर्नु पर्ने</th><th>नियमित गर्नुपर्ने</th><th>पेश्की</th><th>जम्मा</th></tr>
<tr><td>९२३७८</td><td>१०३८२</td><td>१०२७६०</td><td>५०५८४</td><td>१५९</td><td>२२१३८</td><td>२९८७९</td><td>५२१७६</td></tr>
</table>
समयमा नै वेरुजु फछ्र्यौट नगर्दा वेरुजु माथि वेरुजु थप हुदै जाने र वेरुज अंक परिमाण बढ्दै जाने अवस्था देखिन्छ । तसर्थ कार्यालयले फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजु समयमानै फछ्र्यौट गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>२६</td><td></td><td><u>आर्थिक व्यवस्थापन</u></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>२६.१</td><td></td><td>आन्तरीक लेखा परिक्षण:
स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा २३२ (१) मा जिल्ला विकास समितिको आन्तरिक लेखापरीक्षण आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाले गर्ने छ भन्ने उल्लेख छ । त्यस्तै स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ५७ अनुसूची ८० मा उल्लेख भएका जिल्लाको जिल्ला विकास समितिमा सहायक स्तर र अन्य जिल्लामा अधिकृत स्तरको कर्मचारी प्रमुख र आवश्यकता अनुसार सहायक कर्मचारी सहितको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ । यसैको आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गरी आ.ले.प. अधिकृत समेत २ जना कर्मचारी दरवन्दी रहेकोमा आ.ले.प.अधिकृत १ जनाको मात्र पदपूर्ति गरेको देखिन्छ । दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नहुँदा नियमावलीको नियम ५८ अनुसार निम्न काम भएको नदेखिएकोले आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई थप प्रभावकारी वनाउन उक्त शाखामा रिक्त दरवन्दी पूर्ति गरी नियमावलीले तोकेका कार्यहरु तोकेको समयमा हुनुपर्ने देखिन्छ ।
• गाउँ विकास समितिहरुको आन्तरीक लेखापरीक्षण समयमै सम्पन्न गरेको पाईएन ।
• गाउँ विकास समितिहरुको बेरुजु लगत राखि सम्परिक्षण गर्ने गरेको पाइएन ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>२६.२</td><td></td><td><u>आर्थिक कारोवारको निरीक्षण</u> :
स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम २२२ (२) मा जिल्ला विकास समितिको सचिवले कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयको सहयोग लिई गाउँ विकास समिति र नगरपालिकाको आर्थिक कारोवारको कम्तिमा वर्षमा १ पटक निरीक्षण गरी सो को प्रतिवेदन सम्वन्धित गा.वि.स./न.पा. र जि.वि.स. र स्थानीय विकास मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्ने छ भन्ने उल्लेख भएकोमा यस जिल्ला विकास समिति अन्तर्गतको गा.वि.स. तथा न.पा.वाट भएको आर्थिक कारोवारको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन दिने गरेको देखिएन । नियमले तोकेको प्रकृया पुरा नगर्दा कार्यमा प्रभावकारिता तथा आर्थिक अनुशासन कमजोर हुन जान स्थिति देखिन्छ । तसर्थ, नियमावलीको पालना गर्ने तर्फ कार्यालयले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td><u>प्राथमिकता निर्धारण</u> :
स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा २०१ मा योजना तर्जुमा गर्दा क्रमश : सर्वसाधारणलाई तत्काल फाइदा पुग्ने</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		तथा रोजगार प्रवर्द्धन हुने र आयमूलक कार्यक्रमहरु, कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न सघाउ पुग्ने कार्यक्रमहरु, स्थानीय साधन सीप र क्षमताको परिचालनवाट संचालन हुने कार्यक्रमहरु, वातावरण संरक्षणमा सघाउ पुग्ने कार्यक्रमहरु र पिछडीएका तथा उत्पीडित जाती, जनजाती एवं महिला र वालवालिकाको लागि आयमुलक तथा सीपमूलक कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने छ उल्लेख भएकोमा कार्यालयले ऐनको व्यवस्था अनुरुप योजनाहरुको प्राथमिकता निर्धारण गरी योजनाहरुको छनौट गरेको पाइएका प्राथमिकता निर्धारण नगरी योजना छनौट गर्दा संतुलित एवं समावेशी विकासमा प्रभाव पर्ने स्थिति देखिन्छ । तसर्थ, कार्यालयले ऐनले तोकेको प्रकृया पुरा गरी योजनाहरुको छनौट गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।			
२८		**अधुरा योजना :** स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ मा जि.वि.स.ले योजना छनौट गर्दा ध्यान दिनुपर्ने प्रकृया एवं अवस्थाको वारेमा उल्लेख छ भने सोही ऐनमा जि.वि.स.ले योजना छनौट गर्दा दिनुपर्ने प्राथमिकताको बारेमा उल्लेख गरिएको छ । ऐनमा भएको व्यवस्था वमोजिम को प्रकृया वमोजिम योजना छनौट हुने गरेको पाईयो । कार्यलयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार १० लाख भन्दा बढी लागत अनुमान भएका अधुरा योजनाहरुको स्थिति विवरण अनुसार जि.वि.स.कोष तर्फ २ वटा र केन्द्र तर्फ १० वटा समेत कूल १२ योजनाहरु समयमा सम्पन्न नभई अधुरा रहेको पाईयो । लेखापरीक्षणलाई प्राप्त विवरण अनुसार अधुरा योजनाहरु अधुरो रहनाका कारणमा क्रमागत योजना देखाएको छ । क्रमागत योजनाहरुलाई सम्पन्न गर्न आवश्यक वजेट विनियोजन गरी समयमै सम्पन गर्ने तर्फ कार्यालयले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।			
२९		**<u>संचालित योजनाको अनुगमन :</u>** जिल्ला विकास समिति अनुदान संचालन मार्गदर्शन २०६७ को बुँदा नं. २८ (१) मा जिल्ला विकास समितिले जिल्लामा संचालित विभिन्न कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको अनुगमन गर्न निर्वाचित पदाधिकारीको ब्यवस्था नभएसम्मको लागि एकम जिल्ला सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समिति गठन गर्नु पर्ने र बुँदा नं. २८ (४) मा जिल्ला विकास समितिले आफ्ना कार्यक्रमहरूको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन कार्ययोजना कार्यतालिका बनाई सोको आधारमा नियमित रूपमा सुपरिवेक्षण अनुगमन मूल्याङ्कन तथा समीक्षा गर्नु पर्दछ भन्ने उल्लेख छ भने बुँदा नं. २८ (५) मा अनुगमन सम्बन्धिी अन्य ब्यवस्था जि.वि.स.बाट तोकिए बमोजिम हुने ब्यवस्था छ । कार्यालयबाट यो वर्ष संचालित योजनाहरू मार्गदर्शनमा उल्लेख गरे बमोजिम सबै योजनाहरु अनुगमन भएको पाइएन । प्रभावकारी सुपरीवेक्षण र अनुगमन तथा पृष्ठपोषणको अभावका कारण संचालित योजना तथा कार्यक्रममा गरिएको खर्चको उपलब्धी प्राप्त पूर्ण रुपमा हुने अवस्था नदेखिएको हुन जान्छ । जसबाट संचालित योजनाहरु दिगो नहुने अवस्था देखिन्छ । तसर्थ कार्यालयले संचालित सबै योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन गरी कार्यदक्षता तथा प्रभावकारीता वृद्धि गर्ने गराउने तर्फ ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।			
३०		**<u>नियमावलीको पालना</u>** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ६०(१) मा जिल्ला विकास समितिले राख्नुपर्ने श्रेस्ताको			

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्यौंटको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ढांचा तोकेको छ। कार्यालयले नियम तोके बमोजिमका निम्नानुसारका अनुसूची बमोजिमका ढांचा राखेको पाइएन। यसरी नियमले तोके बमोजिमका अनुसूचीहरु नराख्दा कार्यालयको आर्थिक व्यवस्थापन कमजोर देखिन जान्छ। तसर्थः कार्यालयले नियमले तोके बमोजमका निम्नानुसारका आलेपबाट समेत औल्याइएका अनुसूचीको ढांचा अभिलेख राख्नुपर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ
<table>
<tr><th>सि.नं</th><th>लेखाढांचाको विवरण</th><th>अनुसूची</th></tr>
<tr><td>१</td><td>दैनिक आय शिषकगत कर संकलन खाता</td><td>१०</td></tr>
<tr><td>२</td><td>लगती आय खाता(व्यक्तिगत)</td><td>११</td></tr>
<tr><td>३</td><td>दैनिक कर प्राप्ती खाता</td><td>१२</td></tr>
<tr><td>४</td><td>आन्तरिक आयको लगती असुली विवरण</td><td>१४</td></tr>
<tr><td>५</td><td>वैंक ग्यारेन्टी अभिलेख खाता</td><td>३५</td></tr>
<tr><td>६</td><td>धारा विजुली, टेलीफोन, धरौटीको लगत</td><td>४४</td></tr>
<tr><td>७</td><td>ठेक्का सम्वन्धि लगत</td><td>६६</td></tr>
<tr><td>८</td><td>आइटम वाइज कार्य अभिलेख खाता</td><td>६७</td></tr>
</table></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td>बिल भरपाई :
स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ४६(३) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराई खर्च गर्दा खर्चको बिल भरपाई सहीत लेखाराख्नु पर्नेछ भन्ने उल्लेख छ। कार्यालयले निम्नानुसारको ब.हि.नं./कार्यक्रमबाट रु.६३,२७०।- भुक्तानी खर्च लेख्दा तथा पेश्की फछ्र्यौट गर्दा बिल भरपाई संलग्न गरेको देखिएन। यसरी नियमावलीले तोकेको प्रकृया पुरा नगरी र खर्च प्रमाणित हुने विल भर्पाई संलग्न नराखी खर्च गरेको कारण भुक्तानी खर्च लैख्दा कार्यालयको आर्थिक अनुशासन कमजोर देखिन्छ। तसर्थ, नियमानुसारको बिल, भरपाई बेगर भुक्तानी खर्च लेखेको रु.६३,२७०।- को बिल भरपाई सहीतको सक्कल प्रमाण पेश हुनुपर्ने अथवा सम्बन्धीतबाट असुल हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>सि. नं.</th><th>कार्यक्रमको नाम</th><th>खर्च भएको गो.भौ.नं.र मिति</th><th>खर्चको विवरण</th><th>भुक्तानी गरेको व्यक्ति/फर्म संस्था</th><th>विल भर्पाई वेगर गरेको खर्च रु.</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>१</td><td>जि.वि.स.कोष पूँजिगत</td><td>५-०६८/४/२३</td><td>योजना अनुगमन खर्च</td><td>राममणी पौडेल</td><td>३,०००।००</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>२११-०६९/३/५</td><td>साईकल खरिद</td><td>तपेश्वरी गाविस</td><td>६,०००।००</td><td>तारा सदाको लागि</td></tr>
<tr><td>२</td><td>वातावरण व्यवस्थान</td><td>७८-०६९/३/२६</td><td>खरिद</td><td>नमामी सप्लायर्स लाहान</td><td>५४,२७०।०</td><td>सक्कल विल नभएको</td></tr>
</table></td><td>६३२७०.००</td><td></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्र्यौटको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा :- ६३२७०।००</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td><u>स्थलगत अवलोकन :-</u>
जिल्ला विकास समितिका कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख र अन्य प्राविधिक कर्मचारीहरु एवं लेखापरीक्षण टोली समेतको संयुक्त सहभागितामा मिति ०६९/८/२७ र २८ गतेका दिनहरुमा कार्यालयले यस वर्ष जिल्ला स्थित विभिन्न स्थानमा सञ्चालन गरेका विभिन्न योजनाहरुको स्थलगत अवलोकन कार्य सम्पन्न गरियो । स्थलगत अवलोकनबाट देखिएका व्यहोराहरु देहाय अनुसार छन् ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th>सि. नं.</th><th>कार्यक्रमको नाम</th><th>जि.वि.स.बाट भुक्तानी रकम</th><th>अवलोकनबाट देखिएको अवस्था</th></tr>
<tr><td>१</td><td>वि.पि. स्मृति भवन निर्माण</td><td>३३५०००।००</td><td>जिविसबाट विनियोजित बजेटको कार्य सम्पन्न, योजना अधुरो रहेको</td></tr>
<tr><td>२</td><td>बेल्टार ढल निर्माण (ग्रा.खा.पा.यो.)</td><td>५७००००।००</td><td></td></tr>
<tr><td>३</td><td>शहिद स्मृति भवन नि. बेल्टार (जनसहभागीता)</td><td>४८००००।००</td><td>जिविसबाट विनियोजित बजेटको कार्यसम्पन्न भएको तर योजना अधुरो रहेको</td></tr>
<tr><td>४</td><td>ज.मा.वि.श्रीपुर वाउण्ड्री वाल (वातावरण)</td><td>२०००००।००</td><td></td></tr>
<tr><td>५</td><td>नेपाल शिक्षक संघ भवन निर्माण (निर्वाचन)</td><td>३८००००।००</td><td>जिविसबाट विनियोजित बजेटको कार्यसम्पन्न भएको तर योजना अधुरो रहेको</td></tr>
<tr><td>६</td><td>वालेश्वर शिव मन्दिर घेरावेरा</td><td>२१२७६१।००</td><td>““ ““ ““</td></tr>
<tr><td>७</td><td>श्री ज्योति उ.मा.वि.बेल्टार (भारतीय सहयोग)</td><td>१३४२२९९३।००</td><td>भेन्टिलेशनमा सिसाहरु राख्ने केहि काम बाँकी रहेको</td></tr>
<tr><td>८</td><td>गाईघाट-फत्तेपुर सडक (मोतिगडा-जोगिदह खण्ड)</td><td>४२७७०००।००</td><td>विभिन्न चेनेजमा ११ वटा ह्युम्पाईप कल्भर्ट मध्ये ७ वटा निर्माण भएको, झन्डै ४ कि.मी.मा माटो फिलिङ्ग गरेको, ग्रेडिङ र कम्प्ल्याक्सनको काम बाँकी रहेको</td></tr>
</table>
</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>३३</td><td></td><td><u>कर्मचारी कल्याणकोष</u>
जिल्ला विकास समिति, उदयपुरको कर्मचारी कल्याणकोष सञ्चालन निर्देशिका २०६६ को परिच्छेद ३ मा सापटी सम्वन्धी व्यवस्था उल्लेख गरेको छ । विनियमावली अनुसार कोषवाट निम्नानुसारका कर्मचारीहरुलाई सापटी दिएको रकम रु.४,२८,०००।- फिर्ता प्राप्त गर्न बांकी देखिएको छ । समयमानै सापटी रकम फिर्ता नहुँदा कोषको आम्दानी न्यून देखिन जाने हुन्छ। तसर्थ फिर्ता प्राप्त हुन बाँकी सापटी रकम रु.४,२८,०००।- कोषमा फिर्ता प्राप्त हुनुपर्ने रु.</td><td>४,२८,०००.०</td><td></td><td></td></tr>
</table>

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम

सि.नं.	सापटी मिति	सापटी लिनेको नाम	रकम
१	२०६८/१२/१६	संगिता पोखरेल	१,८८,०००.००
२	०६९/२/९	राजकुमार खड्का	२,४०,०००.००
		जम्मा :-	४,२८,०००.००

यस जिल्ला विकास समितिको कार्यालय उदयपुरका खरिदार केदार कुमार कार्की र कार्यालय सहयोगी पदम व. भुजेलले मिति ०६८/८/१६ र मिति ०६९/३/२७ को जि.वि.स.निर्णयानुसार क्रमश ०६८/५/६ र ०६९/३/१४ गते देखि अनिवार्य अवकास हुँदा निम्नानुसारको रोजगारी आय तथा अवकास आय प्राप्त गरेको देखियो । उक्त आयमा आयकर ऐन २०५८ बमोजिमको निम्नानुसारको भुक्तानीमा करकटी गरेको देखिएमा वि.सं. २०५८ सालभन्दा अघिपछीको विदा अभिलेख पेश नभएको कारणबाट कर योग्य आय एकिन गर्न सकिएन । कार्यालयले अवकास पाउने कर्मचारीहरुको अभिलेख खुलाई स्पष्ट रुपमा राख्नु पर्ने देखिन्छ ।

खरिदार श्री केदारकुमार कार्की

सि.नं.	विवरण	रकम
१	बार्षिक रोजगारी आय	१५२९०।०
२	संचित विदा १४.५ महिना	२२२१८६।०
३	औषधी उपचार १८ महिना	२७५२२०।०
४	उपदान रकम ७२.५ महिना	११०६३२५।०
	कुल जम्मा	**१६१९०२१।०**
१	पारिवारिक छुट	२०००००।०
२	औषधी उपचार छुट	१८००००।०
३	खुद आय	१२३९०२१।०
४	पहिलो १ लाखसम्म १५ प्रतिशतले	१५०००।०
५	बांकी २५ प्रतिशतले	२८४७५५।०
६	जम्मा कटा हुने कर	२९९७७५।०

कार्यालय सहयोगी श्री पदम व. भुजेल

सि.नं.	विवरण	रकम
१	बार्षिक रोजगारी आय ११.५ म.	१५८१२५।०
२	औषधी उपचार १८ महिना	२४७५००।०
३	संचित विदा १२ महिना	१६५९०४।०

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्र्यौटको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>४</td><td>उपदान रकम ८० महिना</td><td>१०२८५९६।०</td></tr>
<tr><td colspan="2">कुल जम्मा</td><td>१६००१२५।०</td></tr>
<tr><td>१</td><td>पारिवारिक छुट</td><td>२०००००।०</td></tr>
<tr><td>२</td><td>औषधी उपचार छुट</td><td>१८००००।०</td></tr>
<tr><td>३</td><td>खुद आय</td><td>१२२०१२५।०</td></tr>
<tr><td>४</td><td>पहिलो १ लाखसम्म १५ प्रतिशतले</td><td>१५०००।०</td></tr>
<tr><td>५</td><td>बांकी २५ प्रतिशतले</td><td>२८००३१।०</td></tr>
<tr><td>६</td><td>जम्मा कटा हुने कर</td><td>२९५०३१।०</td></tr>
</table>
</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>३४</td><td></td><td>
<u>गाउँ विकास समिति अनुदान :-</u> स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली २०६४ को नियम ४३ (६) मा नेपाल सरकारबाट प्राप्त कुनै अनुदान रकम फ्रिज गर्नुपर्ने भए फ्रिज प्रयोजनका निमित्त सम्बन्धित निकायमा फिर्ता पठाईदिनु पर्नेछ । भन्ने उल्लेख छ । यदि फ्रिज गर्नुपर्ने रकम फ्रिज नगराएमा वा फ्रिज गर्ने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित निकायमा फिर्ता नपठाएमा उक्त रकम कट्टा गरेर मात्र निकासा लिनुपर्नेछ । निकासा दिनेले पनि सोही अनुसार गरी निकासा दिनुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । यस बजेट उपशीर्षक (कार्यक्रम) अन्तर्गत कुल बजेट रु.१०,२९,०२,२००।- निकासा खर्च मध्ये रु.६,३६,८७०।- कन्टिजेन्सी खातामा ट्रान्सफर गरेको वाहेक रु.१०,२२,६५,३३०।- सम्बन्धित गाविसलाई निकासा खर्च गरेको वाहेक गाविसको खर्चको लेखापरीक्षण भएको छैन । गाविसहरुको आन्तरिक लेखापरीक्षण भैनसकेकोले फ्रिज गर्नुपर्ने रकम फ्रिज गरे नगरेको यकिन गर्न सकिएन । नमूना छनौटको रुपमा आ.व.०६७/६८ को निम्नानुसार गाविसको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई हेर्दा आ.व.को अन्त्यमा फ्रिज गर्नुपर्ने बाँकी रहेको नगद मौज्दात रकम फ्रिज नगरेको अवस्था देखियो । नियमानुसार फ्रिज गर्नुपर्ने रकम गाविसहरुबाट फ्रिज नगराएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन समयमा प्राप्त हुन नसकेको समेत कारणबाट फ्रिज गर्नुपर्ने नेपाल सरकारको अनुदान रकम फ्रिज नभएको देखिन्छ, जसले गर्दा गा.वि.स.हरुको समग्र वित्तीय सुशासन जोखिम उच्च हुने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा नियमानुसार निकासा खर्च एवं आ.व.अन्त्यमा मौज्दात रकम फ्रिज हुनुपर्ने देखिन्छ ।
<u>निम्न</u>
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>गाविसको नाम</th><th>विशेष कोष वाहेकको नगद मौज्दात रु.</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>१</td><td>हडिया</td><td>६,६३,९३०।००</td><td>विभिन्न ४ व्यक्तिको नाममा नगद मौज्दात</td></tr>
<tr><td>२</td><td>आँपटार</td><td>४,२६,४५५।००</td><td>मौज्दात मध्ये रु.३६,६३५।७२ गत विगतको मौज्दात</td></tr>
<tr><td>३</td><td>कटुञ्जेववला</td><td>१,०३,९७८।००</td><td>गाविस सचिवको नामको गतवर्षको</td></tr>
<tr><td>४</td><td>रौता</td><td>१,३९,१९१।५०</td><td>नगद मौज्दात चालु वर्ष पूँजिगत तर्फ</td></tr>
</table>
</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
३५		**जि.वि.स.कोष चालु** जिल्ला विकास समितिले परिषद्को निर्णय बेगर ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रममा दरबन्दी भई यस कार्यालयमा काजमा रहेका सहायक स्टोर किपर श्री गिरिराज खड्कालाई रु.२,७००।- र कार्यालय सहयोगी श्री रामु चौधरीलाई रु.६,८५०।- गरी जम्मा रु.९,५५०।- खाजा खर्च भुक्तानी गरेको रकम कोषको खातामा दाखिला गर्नुपर्ने भनि आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औल्याएकोमा जिल्ला परिषदबाट उक्त खाजा भत्ता भुक्तानीको अनुमोदन गराउनुपर्ने अन्यथा सम्बन्धीतबाट असूल गरी जिविस कोषको खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	९५५०।००		
३५.१		**भारतीय राजदूतावास सहयोग :-** यस कार्यक्रममा गत वर्षको बाँकी रु.१,८६,९४०।- यो वर्ष प्राप्त रु.४१,६९,४०३।- गरी जम्मा आम्दानी रु.४३,५६,३४३।- र रु.३१,३३,९२४।- खर्च भई रु.१२,२२,४१९।- बाँकी रहेको पाईयो । यस सम्बन्धमा लेखापरीक्षणबाट देखिएका अन्य व्यहोराहरु निम्नानुसार छन ।			
३५.२		**ज्योति उ.मा.वि.बेल्टार भवन निर्माण** :- स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली २०६४ को नियम १२८ मा मनासिव कारण भएमा सम्झौता अवधि ३ महिना सम्म वोलपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारीले र सो भन्दा बढी सम्बन्धीत स्थानीय निकायले म्याद थप गर्न सक्ने व्यवस्था छ । मु.अ.कर समेत रु.१,७९,६६,२५५।- को सम्झौता मुल्यमा ठे.नेशनल/सगरमाथा/एन.आर.के.जे.भी. काठमाण्डौ सँग २०६७/२/७ मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी २०६६/२/१८ मा सम्झौता भएकोमा अन्तिम पटक २०६९ आषाढ मसान्त सम्म (शुरु सम्झौता अवधिको २०० प्रतिशत भन्दा बढी समय) म्याद थप भएको अवस्था पाईयो । यसरी म्याद थप गर्नुमा बन्द, हडताल र काठ अभाव उल्लेख गरेको छ । निर्माण व्यवशायीबाट म्याद थप माग गर्दा रिभाईज्ड कार्य तालिका पेश नगरेको तथा कार्यालयले कुनै कार्ययोजना एवं कार्यतालिका वेगर म्याद थप गर्दै जाने र निर्माण व्यवसायीबाट विभिन्न कारण देखाउँदै कार्यसम्पन्न गर्ने तत्परता र तदारुकता नदेखाएको कारण २ सय प्रतिशत भन्दा बढी समय सम्म म्याद थप हुँदा समेत कार्यसम्पन्न हुन नसकेको देखिन्छ । बैदेशिक अनुदान सहयोगमा संचालित योजना समयमा सम्पन्न नभएबाट दातृनिकायबाट हुने यस्ता थप सहयोग प्राप्तिमा कमी आउने र विद्याथीहरुले सुविधा सम्पन्न भवनको उपयोग गर्नबाट वञ्चित हुनुपरेको अवस्था छ । यस सम्बन्धमा पटक-पटक म्याद थप गर्नुको सट्टा ठेक्का सम्झौताका शर्त वमोजिम शिघ्र कार्यसम्पन्न गर्ने तर्फ ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।			
३६		**वातावरण व्यवस्थापन विशेष कोष** :- वातावरणीय व्यवस्थापन विशेष कोष (संचालन) निर्देशिका, २०६६ को बुँदा नं. ४ (४) मा कोषको रकमबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरुको वार्षिक रुपमा कार्यक्रम तर्जुमा गरी जिल्ला परिषद्बाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने गराईनेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले कोषबाट यो वर्ष सञ्चालन गरेको कूल ४८ योजना मध्ये रु.२३,३६,०००।- का ४२ योजना सम्पन्न भएका			

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौटको विवरण	रकम
		र ६ योजना अधुरा रहेको पाईयो । उक्त सञ्चालित योजनाहरु जिल्ला परिषद्बाट कार्यक्रम तर्जुमा स्वीकृति वेगर जेठ, अषाढ महिनामा मात्र सञ्चालन भएका छन । योजनाहरु सहभागीतामूलक योजना तर्जुमा प्रकृयाका कूनै प्रक्रिया नै पूरा नगरी समिति गठन गरी सो समितिको निर्णयानुसार योजना छनौट गरेको छ । जुन छनौट भएको कारण समावेशी विकास निर्माण प्रभाव पर्ने जाने देखिन्छ । तसर्थ कार्यालयले निर्देशिकाले तोकेको प्रकृया पुरा गरी परिषद्बाट स्वीकृत गरी योजना संचालन एवं कार्यान्वयन गर्ने तर्फ ध्यान दिनु जरुरी देखिन्छ । यस सम्बन्धमा उक्त २३,३६,०००।- योजना छनौट र खर्चको अनुमोदन जिल्ला परिषद्बाट गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु............ ***लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्यौदा उपरको छलफलको क्रममा उक्त कोषमा उदयपुर सिमेन्ट उद्योगबाट उत्सर्जन हुने प्रदुषण (धुँवा धुलो आदि) बाट प्रभावित जनताका लागि सिमेन्ट उद्योगबाट प्राप्त रकम जम्मा भएको , सो रकम खर्च गर्ने सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था नभएका साथै जिल्ला परिषद पश्चात मात्र योजना सिफारिश भई आएकाले प्रदुषण क्षेत्र विकास समितिको सिफारिशमा वातावरण व्यवस्थापन समिति (वातावरणीय व्यवस्थापन विशेष कोष (संचालन) निर्देशिका २०६६ को परिच्छेद ३ बमोजिम) को निर्णयबाट खर्च गरिएको । आगामी परिषदबाट अनुमोदन गराइने भनाइ रहेको ।***	२३३६०००।०		
३७		**कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन** :- स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली २०६४ को नियम १३३ (३) मा उपनियम (२) वमोजिम जाँचबुझ गर्ने प्राविधिकले सम्पन्न निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रईङ, डिजाईन स्पेशिफिकेशन वमोजिम भए/नभएको जाँच गरी स्थानीय निकाय समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ, भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले विद्युत विस्तार श्रीपुरका उ.स.अ.नी. नेत्र वहादुर कार्कीलाई थ्री फेज जडान वापत रु.१,००,०००।- भुक्तानी खर्च लेखेकोमा उक्त जडानको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, प्राविधिक विल एवं नेपाल विद्युत प्राधिकरणको काम तमाम प्रमाण-पत्र संलग्न गरेको पाईएन । यसरी नियमावलीको पालना नगर्दा उक्त कार्यसम्पन्न भयो नै भन्ने विश्वास हुने आधार देखिँदैन । तसर्थ, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन वेगर भुक्तानी खर्च लेखेको रु.१,००,०००।- को कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन एवं नेपाल विद्युत प्राधिकरणको काम तमाम प्रमाणपत्रमा पेश गर्नुपर्ने रु....................	१,००,०००।०		
३८		**आन्तरिक कोष चालु :-** काज सम्बन्धमा :- स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ को नियम २२२ क (२) मा उपनियम (१) बमोजिम काज खटाउँदा १ बर्षमा ३ महिना भन्दा बढी अवधिको लागि काज खटाउन सकिने छैन भन्ने उल्लेख छ । जिल्ला विकास समिति उदयपुरको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धि विनियमावली २०६६ (३.३) मा जिल्ला विकास समितिको कूनै कर्मचारीलाई सचिवले काजै खटाउन सक्नेछ, तर विदेश काज खटाउनु पूर्व जि.वि.स.को स्वीकृति लिनुपर्नेछ, भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयबाट प्राप्त काज विवरण अनुसार स्थानीय विकास राज्यमन्त्रीज्यूको निजी सचिवालयको च.नं.१२९ मिति २०६८/११/०९ को पत्रानुसार यस कार्यालयका क.अ. (सहायकस्तर) निशा राजभण्डारीलाई मिति २०६८/११/०९ देखि			

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्र्यौटको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा कुनै आर्थिक भार नपर्ने गरी काजमा पठाएको पाईयो मन्त्रालयको च.नं.२३९ मिति ०६९/८/२ र च.नं.१५२ मिति ०६९/६/७ को पत्रानुसार ०६९ कार्तिक मसान्त सम्म मन्त्रालयमा रुजु हाजिर भई आर्थिक प्रशासन शाखामा कामकाज गर्दै आउनु भएको व्यहोराको जानकारी जि.वि.स.उदयपुरलाई लेखी पठाएको पाइयो । जिविस उदयपुरको निजको तलब आ.व.०६८/६९ मा ०६८/४/१ देखि ८/३० सम्म ५ महिनाको रु.७३,६००।- भुक्तानी खर्च लेखेको छ। निज क.अ. हालसम्म जि.वि.स.उदयपुरमा काज फिर्ता भई आएको देखिदैन । यसरी कार्यालयमा कूल ५१ दरबन्दी रहेकोमा ३२ जना मात्र पूर्ति संख्या भएको कारण कार्यालयको दैनिक कामकाज प्रभावित भएको देखिन जान्छ । तसर्थ, उल्लेखीत अवस्थाका सम्बन्धमा स्पष्ट भई सम्बन्धीत सबै पक्षको ध्यान जानुपर्ने देखीन्छ ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>३९</td><td>२१३/०६९/३/३१</td><td><u>यूनिसेफ</u> :-
अग्रिम कर कट्टी :- आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ (१) मा बासिन्दा नेपालमा श्रोत भएको सेवा शुल्क रकम भुक्तानी गर्दा कूल भुक्तानी रकमको १५% का दरले करकट्टी गर्नुपर्नेछ, भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले बाँस्वोटेका वालवालिकालाई क्षमता विकास सम्बन्धी तालिममा प्रशिक्षण वापत निम्नानुसारका व्यक्तिहरुलाई रु.८,२००।- को १५% का दरले हुने रु.१२६०।- करकट्टी गरेको पाईएन । ऐनको पालना नगर्दा राज्यको आयन्यून हुन जान्छ । तसर्थ करकट्टी वेगर भुक्तानी गरेको निम्नानुसारको रकम सम्बन्धितबाट असुल गरी राजश्व दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.......................
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भुक्तानी पाउने व्यक्तिको नाम</th><th>भुक्तानी रकम रु.</th><th>१५% का दरले असूल हुनुपर्ने रु.</th></tr>
<tr><td>१</td><td>रमिला राई</td><td>४२००।००</td><td>६३०।००</td></tr>
<tr><td>२</td><td>केदारमणी राई</td><td>४२००।००</td><td>६३०।००</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा :-</td><td>१२६०।००</td></tr>
</table></td><td>१२६०।००</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>४०</td><td>१८८/०६९/२/११</td><td>जिल्ला विकास समिति उदयपुरको च.नं.२६३९ मिति ०६९/२/९ को विभिन्न ६ गाविसहरु (तावाश्री, भुट्टार, बर्रे, लिम्पाटार, ताम्लिछा र बाँस्वोटे) लाई रकम निकासाको पत्रानुसार खुल्ला दिशामुक्त अभियानको लागि सरसफाई सम्बन्धी विभिन्न ५ क्रियाकलापहरु संचालन गर्न रु.७,०००।- का दरले रु.४२,०००।- निकासा गरेको पाईयो । उक्त क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरी सोको मासिक प्रतिवेदन जिविसको कार्यालयमा पठाउने गरी रकम निकासा भएकोमा उक्त गाविसबाट जिविसमा लेखापरिक्षण अवधि ०६९/८/२८ सम्ममा कूनै पनि प्रतिवेदन पठाएको पाईएन । यसरी रकम प्राप्त गर्ने गाविसहरुले प्रतिवेदन नपठाउँदा ODF सम्बन्धी निकासा रकमको सदुपयोग भयो नै भन्ने स्थीति देखिँदैन । तसर्थ सम्बन्धीत गाविसहरुबाट तोकीएको क्रियाकलाप भए, गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.......................................</td><td>४२०००.०</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>४१</td><td></td><td><u>वैदेशिक श्रोत :</u>
यस कार्यक्रममा गत गत आ.व.को जिम्मेवारी रु.५२,०७,२४१।- यस आ.व.को आम्दानी रु.३,४२,२५,७२२।५३ गरी जम्मा रु.३,९४,३२,९६३।- मा रु.३,६५,८०,४०४।०३ खर्च भई रु.२८,५२,५५९।५० मौज्दात बाँकी रहेको छ । खर्च मध्ये विभिन्न</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

सि.नं.	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	फछ्र्यौंटको विवरण	रकम
		विषयगत कार्यालय र गै.स.स.हरुमा निकासा खर्च लेखेको रु.२,०८,१८,४६४।५ को लेखापरीक्षण भएको छैन ।			
४२	९३-०६९/३/१३	**यू.एन.एफ.पि.ए.** यस कार्यक्रममा गत आ.व.को जिम्मेवारी रु.११,२९,६३२।- मा यस आ.व.को आम्दानी रु.६५,०९,५६५।५३ गरी जम्मा रु.७६,३९,१९७।५३ मध्ये रु.७३,०३,७७१।- खर्च भई रु.३,३५,४२६।५३ बाँकी मौज्दात रहेको छ । खर्च रकम मध्ये विभिन्न ३ विषयगत कार्यालयहरु (स्वास्थ्य, शिक्षा र महिला तथा वालवालिका) लाई निकासा रकम रु.४६,०८,४००।- को लेखापरीक्षण भएको छैन ।			
४३		**पेश्की बाँकी :-** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १८२ मा पेश्की दिने र फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था छ । मिति ०६९/ मा श्री गोविन्द वहादुर थापालाई दिएको पेश्की आ.व.को अन्तसम्ममा पनि फछ्र्यौट नभई रु.२,५०,०००।- बाँकी देखाएको छ । आ.व.को अन्तमा बचत रहेको रकम फ्रिज गराउनु भन्दा पेश्की प्रदान गर्ने तर्फ उन्मुख हुने जस्ता कारणले आ.व.को अन्तमा पेश्की प्रदान गर्ने तर फछ्र्यौट नगर्ने परिपाटीको विद्यमानता देखिन्छ । तसर्थ फछ्र्यौट गर्न बाँकी पेश्की रकम नियमावली १८२ र १९० बमोजिम फछ्र्यौट हुनुपर्ने रु.	२५००००।०		
४४		स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ४६ (क) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराई खर्च गर्दा खर्चको विल भर्पाई सहित लेखा राख्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले मिति २०६९/३/८ देखि ३/१२ सम्म सञ्चालन भएको भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्बन्धी तालिममा कूल खर्च रु.१,१६०००।- मध्ये सहजकर्ता श्री भोलानाथ ढकालको खाना, वास खर्च रु.६,०००।- गरी जम्मा रु.७४,१८०।- भुक्तानी खर्च लेखेको पाईयो । साथै प्रशिक्षकको लागि होटल वास खर्च वापत दिनको रु.६००।- का दरले ६ दिनको रु.३,६००।- समेत खर्च लेखी दोहोरो भुक्तानी गरेको छ । यसरी नियमावलीको पालना नगरी दोहोरो भुक्तानी गर्दा कोषको आय न्यून हुन जान्छ । तसर्थ दोहोरो भुक्तानी खर्च लेखेको रु.३,६००।- सम्बन्धितबाट असुल गरी कोषमा जम्मा गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	३६००।००		
४५		**बिल भरपाई**			
४५.१		स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ४६(३) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराई खर्च गर्दा खर्चको बिल भरपाई सहीत लेखाराख्नु पर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले निम्नानुसारको रु.१९,१२०।- भुक्तानी खर्च लेख्दा तथा पेश्की फछ्र्यौट गर्दा बिल भरपाई संलग्न गरेको देखिएन । यसरी नियमावलीले तोकेको प्रकृया पुरा नगरी भुक्तानी खर्च लैख्दा कार्यालयको आर्थिक अनुशासन कमजोर देखिन्छ । तसर्थ, नियमानुसारको बिल, भरपाई बेगर भुक्तानी खर्च लेखेको रु. १९,१२०।-को बिल भरपाई सहीतको सक्कल प्रमाण पेश हुनुपर्ने अथवा सम्बन्धीतबाट असुल हुनुपर्ने रु.	१९१२०.००		

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	गोभौ.नं./मिति	भुक्तानी पाउने निकाय/व्यक्ति	विवरण	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	यूवानीति अनुशिक्षण	५०-०६८/११/१६	महादेव रौनियार	विभिन्न २६ जनाको २००	१६०००	सक्कल भर्पाई

<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>भौ.नं./मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्र्यौटको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td><table>
<tr><td></td><td>कार्यक्रम</td><td></td><td></td><td>का दरले ३ दिनको</td><td></td><td>नभएको</td></tr>
<tr><td>२</td><td>अनुशिक्षण कार्यक्रम</td><td>२९-०६८/९/१२</td><td>श्री राममाया लामिछाने</td><td>१७ डिसेम्बर २०११ विराटनगर-काठमाण्डौ वुद्ध एयर</td><td>३१२०</td><td>प्लेन टिकटको वोडिङ्ग पासको उडान मिति भिडान नभएको</td></tr>
<tr><td colspan="5">जम्मा :-</td><td>१९१२०।०</td><td></td></tr>
</table></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>४५.२</td><td>८५/०६९/२/२४</td><td>स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ४६(३) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराई खर्च गर्दा खर्चको बिल भरपाई सहीत लेखाराख्नु पर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले मिति ०६९/२/९ र २/२० मा अनुगमन भ्रमण खर्च वापत का.अ.श्री राजकुमार खड्कालाई रु.५५००।- वील भर्पाई वेगर भुक्तानी खर्च लेखेको पाईयो । यसरी नियमावलीको पालना नगर्दा कार्यालयको वित्तीय व्यवस्थापन कमजोर हुन जाने हुन्छ । तसर्थ विल भर्पाई बेगर भुक्तानी लेखेको रु.५५००।- सम्बन्धीतबाट असूल गरी कोष दाखिला हुनुपर्ने रु.......</td><td>५५००।००</td><td></td><td></td></tr>
</table>

४६		**जिल्ला उर्जा तथा वातावरण शाखा**			
		कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०६८।६९ को आय व्यय विवरण निम्नानुसार छ ।			

आय				**व्यय**			
विवरण			**रकम**	**विवरण**			**रकम**
१	गतवर्षको जिम्मेवारी	०	२७२७३६७।७०	१	जिल्ला उर्जा कोष (चालु)		२३८८०५६।८६
२	यसवर्षको आम्दानी	०	१६४९२७५।०		क) ६१-३-२२३	१२२५७७४।८६	
	क) ६१-३-२२३	७६७५६१।०			ख) ६१-४-२२३	६८१२८२।००	
	ख) ६१-४-२२३	१००७१४।०			ग) यु.एन.डि.पी. वायोग्यास (TAB)	४८१०००।०	
	ग) यु.एन.डि.पी. वायोग्यास (TAB)	७८१०००।०		२	लघु जलविद्युत परियोजना खर्च		२५५५०००।०
३	जि.वि.स.समपुरक कोष		४००००००।०		क) खारीखोला ल.ज.वि.	१३२५०००।०	
४	लघु जलविद्युत अनुदान		३६९४५४४।०		ख) यारीखोला ल.ज.वि.	२३०००००।०	
				३	क)गतवर्ष खर्च भईसकेको		५३५४८।७४
					ख) जिविस समलगानी सहयोग खर्च		२९११५०।०
					बाँकी मौज्दात :		३१८३४३१
जम्मा :-			८४७११८६।७०	**जम्मा :-**			८४७११८६।७०

४७		**पुंजीगत खाता :**			
४७.१		**कर कट्टि दाखिला :** आयकर ऐन २०५८ को दफा ८७ मा पारिश्रमिक करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सामुदायिक वाल विकास एवं महिला जागरण केन्द्र(CWC) कटारी, उदयपुरको विभिन्न पेश्की रकम फछ्र्यौट मा विभिन्न ३ जनाको तलव भत्ता भुक्तानीमा पारिश्रमिक वापत कर कट्टि गरेको रकम(३ जनाको ५७२X ३ X ३) रु.५१४८।– राजश्व दाखिला गरेको पाइएन । यसरी ऐनको पालना नगर्दा राज्यको आय न्यून हुन जान्छ । तसर्थः CWC ले कर कट्टि गरी राजश्व दाखिला नगरेको रु.५१४८।– को राजश्व दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	५१४८/-		
४७.२		**अग्रिम कर कट्टि** आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ मा सेवाशुल्क भुक्तानीमा १५%का दरले कर कट्टि गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सामुदायिक वाल विकास एवं महिला जागरण केन्द्र,(CWC) लाई सामुदायिक परिचालन सहयोग स्वरुप रु.९२५८०/– भुक्तानी खर्च लेखेको छ । उक्त भुक्तानी मध्ये रु.१५२५५/–शिरोभार खर्च लेखेको छ । प्रति चौमासिक रु.१५२५५/– का दरले एक वर्षमा शिरोभार खर्च वापत रु.४५७६५/– भुक्तानीमा १५% ले हुने रु.६८६५/– कर कट्टि गरेको पाइएन । यसरी ऐनको पालना नगर्दा कार्यालयको वित्तिय व्यवस्थापन कमजोर हुन गई राज्यको आयमा समेत न्यून हुन जान्छ । तसर्थ, कार्यालयले शिरोभार खर्चमा करकट्टि गर्नुपर्ने रु.६८६५/– सम्वन्धित बाट असुल गरी राजश्व दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	६८६५/-		
४८		**बिल भरपाई :** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ४६(३) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराई खर्च गर्दा खर्चको बिल भरपाई सहीत लेखाराख्नु पर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले निम्नानुसारको कार्यक्रमबाट रु.६६७८८४।- भुक्तानी खर्च लेख्दा तथा पेश्की फछ्र्यौट गर्दा बिल भरपाई संलग्न गरेको देखिएन । यसरी नियमावलीले तोकेको प्रकृया पुरा नगरी भुक्तानी खर्च लैख्दा कार्यालयको आर्थिक अनुशासन कमजोर देखिन्छ । तसर्थ, नियमानुसारको बिल, भरपाई बेगर भुक्तानी खर्च लेखेको रु.६६७८८४।- को बिल भरपाई सहीतको सक्कल प्रमाण पेश हुनुपर्ने अन्यथा सम्बन्धीतबाट असुल हुनुपर्ने रु.	६६७८८४/-		

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	गोभौ.नं./मिति	भुक्तानी पाउने निकाय/व्यक्ति	विवरण	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	पुंजीगत खाता	२४/०६९/२/१९	CWC	फाल्गुन– जेष्ठ सम्मको ३ जनाको तलव भत्ता	१८७८८४/	सक्कल भरपाई नभएको
२	UNDP	विभिन्न	वायोग्यांस तथा उर्जा विकास कम्पनि प्रा.लि. उदयपुर	गोवरग्यांस प्लान्ट	४८००००/-	बील भरपाई नभएको

३				(३५००x ७०		
				४०००x५९)		
				(निर्माण सामाग्री खरिद ढुवानी)		
		जम्मा :-			६६७८८४/-	

४९ **उर्जा कोष**

जिल्ला विकास समिति, उदयपुर र वैधनाथ खोला लघु जल विधुत कार्य समूह भलायडाडा विच मिति २०६८।३।३० र खाडीखोला लघुजलविधुत कार्य समूह विच मिति ०६८।८।११ मा लघुजलविधुत परियोजनाको कार्यान्वयन सम्वन्धमा संझौता भएको पाइयो । उक्त संझौताको अनुच्छेद(३) मा समयावधि २०६९ अषाढ मसान्तमा अन्त्य हुनेछ भन्ने उल्लेख छ । संझौता अनुसार जिविसले आर्थिक सहयोग स्वरुप वैधनाथ खोला लघुजलविधुत लाई रु.१० लाख र खाडी खोला लघुजलविधुत लाई रु.१३ लाख २५ हजार भुक्तानी खर्च लेखेको पाइयो । दुवै लघुजलविधुत योजनाको कुल खर्च रकम रु.२३,२५०००/– को संझौता अवधि २०६९अषाढ मसान्त सम्म रहेकोमा लेखापरिक्षण अवधि २०६९।८।२१ सम्म म्याद थप र सम्पन्न गरेको पाइएन । यसरी संझौताको परिपालना नगर्दा उक्त खर्च रकमको दुरुपयोग हुनसक्ने सम्भावना हुन जान्छ । योजनाको स्थिति के कस्तो अवस्थामा छ सो को जानकारी समेत लेखापरिक्षणलाई प्राप्त हुन आएन । तसर्थः सम्वन्धित योजनाहरु समयमा नै सम्पन्न गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।

५० **केन्द्रिय कार्यक्रम तर्फ**

पेश्की बाँकीको स्थिति :- स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली २०६४ को नियम १८२ र नियम १९० मा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा फछ्र्यौट हुन बाँकी पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्ने उल्लेख छ । नेपाल सरकारको विनियोजन शीर्षक (केन्द्रिय बजेट) तर्फ विभिन्न बजेट उपशीर्षकमा निम्नानुसार कुल रु.१,६५,७४,७९७- आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फछ्र्यौट हुन बाँकी रहेको पाइयो । फछ्र्यौट हुन बाँकी पेश्की मध्ये १४ वटा बजेट शीर्षकमा ३० वटा व्यक्ति/संस्था/फर्मको रु.८३,५३,७९७- म्याद नाघेको र ५ वटा व्यक्ति/संस्था/फर्मको रु.८२,२१०००।- म्याद ननाघेको पेश्की रहेको पाईयो । म्याद नाघेको पेश्की फछ्र्यौट गर्न पर्याप्त तदारुकता नभएको कारण म्याद ननाघेको पेश्कीको सम्बन्धमा फछ्र्यौट हुन बाँकी म्याद रहेका कारण पेश्की बाँकी देखिएको छ । म्याद नाघेको पेश्की फछ्र्यौट नहुँदा नियमको पालना नहुने देखिन्छ । तसर्थ नियमानुसार निम्नानुसारको पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्ने रु.................................... १,६५,७४७९७/-

सि. नं.	कार्यक्रम/व.शि.नं.	पेश्की बाँकी हुनेको नाम	प्रयोजन	म्याद नाघे/ननाघेको	फछ्र्यौट हुन बाँकी पेश्की	कैफियत
१	आर.ए.आई.डि.पी. ३६५८१४४ पुंजिगत	रमेशचन्द्र ढुङ्गाना	मुआब्जा वितरण	नाघेको	४१०९००.०	
२	आर.ए.आई.डि.पी. ३६५८१४४ पुंजिगत	अमिन मानपुर चौधरी	मुआब्जा वितरण	नाघेको	३००००.०	
३	जनसहभागितामा	नदि नियन्त्रण कटारी	नदि नियन्त्रण	नाघेको	१५०.०	

			आधारित ३६५८१२३ चा.	८ र ९								
		४	क्रमागत सडक ३३१७०७४ पूँजिगत	गाविस रिस्कु	सडक निर्माण	नाघेको	९६०००.०					
		५	आदिवासी, चेपाङ्ग ३६५१०५३ चालु	पहारी जाती रुपाटार	तालिम कार्यक्रम	नाघेको	६००००.०					
		६	आर.ए.आई.डि.पी. ३६५८१४३ चालु	अमर कन्ट्रक्सन प्रा.लि.	सडक निर्माण	ननाघेको	१८५००००.०					
		७	आर.ए.आई.डि.पी. ३६५८१४३ चालु	रौताहा कन्ट्रक्सन	सडक निर्माण	ननाघेको	१४८५०००.०					
		८	आर.ए.आई.डि.पी. ३६५८१४३ चालु	शंकरमाली निर्माण सेवा	सडक निर्माण	ननाघेको	१२०००००.०					
		९	आर.ए.आई.डि.पी. ३६५८१४३ चालु	रायमाझी कन्ट्रक्सन	सडक निर्माण	ननाघेको	२०७००००.०					
		१०	आर.ए.आई.डि.पी. ३६५८१४३ चालु	बज्रगुरु सुर्य जेभि	सडक निर्माण	ननाघेको	१६१६०००.०					
		११	मधेशी पिछडा वर्ग उत्थान ३६५१०८३	गाविस सुन्दरपुर	खुदिमु कार्यक्रम	नाघेको	१५००००.०					
		१२	जिविस अनुदान ३६५८०१३ चालु	केदार प्र. दाहाल	वृदाश्रम तालिम संचालन	नाघेको	१०००००.०					
		१३	““ ““	गाविस हर्देनी	सडक निर्माण	नाघेको	५००००.०					
		१४	““ ““	गाविस सुन्दरपुर	खुदिमु कार्यक्रम	नाघेको	१०००००.०					
		१५	““ ““	विद्युत विस्तार	विद्युत जडान	नाघेको	२९९७५०.०					
		१६	““ ““	सुकौरा सिरुवानी विद्युत	““ ““	नाघेको	९९०००.०					
		१७	““ ““	एम्बुलेन्स खरिद उ.स.	एम्बुलेन्स खरिद गर्न	नाघेको	७०००००.०					
		१८	““ ““	आदिवासी जनजाती	भवन निर्माण	ननाघेको	४८६०००.०					
		१९	““ ““	रेडियो अमूर्त	रेडियो कार्यक्रम	नाघेको	१२५००.०					
		२०	““ ““	जिल्ला अपाङ्ग स.स.	कार्यक्रम सञ्चालन	नाघेको	४२०.०					
		२१	““ ““	जिल्ला वन कार्यालय	वृक्षारोपण कार्यक्रम	ननाघेको	४१८१७७.०					
		२२	““ ““	विद्युत प्राधिकरण	विद्युत विस्तार	नाघेको	२०१०००.०					
		२३	सामाजिक सुरक्षा	गाविस आँपटार	सा.सु. वितरण	नाघेको	४३८०००.०					

	३६५०१५३ चालु					
२४	““ ““	गाविस पञ्चावती	सा.सु. वितरण	नाघेको	२३६२४००.०	
२५	““ ““	गाविस सिरिसे	सा.सु. वितरण	नाघेको	८५५१००.०	
२६	““ ““	गाविस भुट्टार	सा.सु. वितरण	नाघेको	६०००.०	
२७	““ ““	गाविस रुपाटार	सा.सु. वितरण	नाघेको	३२००.०	
२८	““ ““	गाविस बलम्ता	सा.सु. वितरण	नाघेको	५५३२००.०	
२९	““ ““	गाविस त्रिवेणी	सा.सु. वितरण	नाघेको	१७१०००.०	
३०	““ ““	गाविस खाँबु	सा.सु. वितरण	नाघेको	२४००.०	
३१	““ ““	गाविस ताम्लिछा	सा.सु. वितरण	नाघेको	४५२६००.०	
३२	कृषि सडक -३६५८०८३	गाविस रिस्कु	सडक निर्माण	नाघेको	४८०००.०	
३३	कृषि सडक -३६५८०८३	गाविस लिम्पाटार	सडक निर्माण	नाघेको	४८०००.०	
३४	कृषि सडक -३६५८०८३	गाविस वर्रे	सडक निर्माण	नाघेको	२०००००.०	
जम्मा :-					१६५७४७९७.०	

५१ **व.शि.न.३६५८२८३ (निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम)**

५१.१ **नियमावलीको पालना**

निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम (संचालन कार्यविधि) तेस्रो संसोधन नियमावली २०६५ नियमावलीको नियम ३ मा सभासद वा निजको प्रतिनिधिले अनुसूची १ बमोजिमको कार्यान्वयन तालिका समेत बनाई आर्थिक वर्षको पहिलो चौमाशिक भित्र कार्यक्रम छनौट गरि जिल्ला विकास समितिको कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । लेखापरिक्षणलाई प्राप्त कार्यक्रमहरु अनुसार माननीय सभासद (प्रतिनिधि मार्फत) बाट प्रेषित कार्यक्रमहरु दोश्रो, तेश्रो चौमाशिकमा मात्र जि.वि.स. मा पेश भएका र पेश भएका कार्यक्रमहरुमा तोकिए बमोजिमको कार्यतालिका संलग्न भएको देखिएन । नियमावलीको परिपालनामा ध्यान नपुऱ्याएको कारण समयमानै कार्यक्रम सञ्चालन नभएको स्थिति देखिन जान्छ । तसर्थ नियमावलीले तोकेको व्यवस्था वमोजिम कार्यतालिका संलग्न गर्नु/गराउनु पर्दछ ।

५१.२ नियम ८ क (२) मा संबिधान सभाका सम्बन्धीत सदस्यले आफ्नो सिफारीसमा कार्यन्वयन गरिएका कार्यक्रमको बर्षमा कम्तीमा १ पटक अनुगमन गरि सो को प्रतिवेदन जिल्ला विकास समितिमा दिनुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस जिल्ला बाट प्रतिनिधिन्व गर्नुहुने (यस जि.वि.स.मा कार्यक्रम पेश गर्ने) ११ जना मा. सभाषदज्यूहरुबाट यस्तो अनुगमन प्रतिवेदन दिने गरेको लेखापरिक्षणबाट देखिएन । साथै नियम ८ क (३) मा जिल्ला विकास समितिले कार्यक्रमको अनुगमन गरी सो को विवरण चौमाशिक रुपमा मन्त्रालयमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा नियममा व्यवस्था भएवमोजिमको चौमाशिक विवरण यस जि.वि.स. बाट मन्त्रालयमा पठाउने गरेको लेखा परिक्षणबाट देखिएन । नियमावलीको परीपालना नगर्दा सम्बन्धित कार्यक्रमको प्रभावकारीता, प्रगति एवं अनुगमन नभएको स्थिति देखिन जान्छ । तसर्थ नियमावलीले तोके वमोजिम अनुगमन एवं प्रतिवेदन दिने व्यवस्था गर्नु/गराउनु पर्दछ ।

<table>
<tr><td>५१.३</td><td></td><td>निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि तेश्रो संसोधन नियमावली २०६५ को बुदाँ नं. ४ (१) (क) (घ) मा शिक्षा मन्त्रालयबाट निर्धारित मापदण्ड विपरीत कुनै विद्यालयको शिक्षकलाई पारीश्रमिक दिन नपाइने व्यवस्था उल्लेख छ । यस कार्यक्रमबाट स्पष्टसँग मापदण्ड उल्लेख नै नगरी माननीय सभासद तिलक वहादुर थापाको कार्यक्रमबाट श्री कालिका नि.मा.वि. बकपतिलाई शिक्षकको पारिश्रमिक वापत रु.२,००,०००।- भुक्तानी गरेको पाईयो । यसरी नियमावलीको पालना नगर्दा सरकारी रकमको दुरुपयोग हुन सक्ने स्थिति रहन्छ । तसर्थ, मापदण्ड विपरित विद्यालयका शिक्षकहरुलाई तलब वापत रु.२,००,०००।- भुक्तानी खर्च लेखेको नियम सम्मत नदेखिएको रु.................................</td><td>२,००,०००.०</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>५१.४</td><td></td><td>निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०६५ को नियम ४ मा सभासदले कुनै गैर सरकारी संस्था वा व्यक्तिलाई आर्थिक सहायता दिने, दामासाहीले रकम वितरण गर्ने कुनै राजनैतिक दल वा तिनका भातृ संगठनलाई आर्थिक सहायता दिने गरी योजना छनौट तथा सञ्चालन गर्न नपाइने व्यवस्था छ । यस कार्यालय अन्तर्गत सञ्चालित विभिन्न योजनाहरुमा विभिन्न पार्टी कार्यालय रहेका भवन निर्माण कार्यमा रकम खर्च गरेको पाईयो । नियमावलीको परिपालनामा ध्यान नपुर्‍याएको कारण यस्तो हुन गएको देखिन्छ । यसबाट सरकारी रकमको दुरुपयोग हुन सक्ने रहन्छ । नियमावली तोकेको व्यवस्था बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु गराउनु पर्दछ ।
यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन् ।
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>योजनाको नाम</th><th>मा.स.को नाम</th><th>प्रयोजन</th><th>रकम</th><th>उ.स.अध्यक्ष</th></tr>
<tr><td>१</td><td>वि.पी.स्मृति भवन निर्माण</td><td>डा.नारायण खडका</td><td>निर्माण कार्य</td><td>३,३५,०००।०</td><td>श्री राजेन्द्र पौडेल</td></tr>
<tr><td>२</td><td>मनमोहन स्मृति भवन निर्माण</td><td>श्री दुर्गा परियार</td><td>निर्माण कार्य</td><td>१,००,०००।०</td><td>श्री गिता कार्की</td></tr>
<tr><td>३</td><td>ककनी वहुद्देशीय संस्था</td><td>श्री प्रमिला राई</td><td>वाउण्ड्री वाल</td><td>१,४०,०००।०</td><td>श्री होमादेवी राई</td></tr>
</table>
उल्लेखीत सि.नं.१ देखि २ सम्मका क्रम संख्याहरुको स्वामित्व खुल्न नआएकोले उक्त संख्याहरुको स्वामित्व भएको जग्गाधनी प्रमाणपत्र पेश हुनुपर्ने रु......................</td><td>४३५०००.००</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>५१.५</td><td></td><td>निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम, (सञ्चालन कार्य विधि), (तेश्रो संशोधन) नियमावली, २०६५ को नियम ९(१) बमोजिम कार्यक्रममा भएको खर्चको बिल भौचर सहितको विवरण सम्बन्धित उपभोक्ता समिति वा कार्य सम्पन्न गर्ने निकायले जि.वि.स.को कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले निम्नानुसारका गो.भौ.नं. र मितिबाट रु.९,७३,५३९।- को कार्य सम्पन्न गर्ने निकायबाट बिल, भरपाई लिएको पाइएन । यसरी नियमावलीले तोके बमोजिमबिल भरपाई संलग्न नगर्दा आर्थिक अनुशासन कमजोर हुन जाने देखिन्छ । तसर्थ, नियमावलीले तोके बमोजिमको निम्नानुसारको रु.९,७३,५३९।- को बिल भरपाई सहीतको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>सि. नं.</th><th>गो.भौ.नं. र मिति</th><th>योजनाको नाम</th><th>कार्यक्रम बांडफांड विवरण</th><th>रकम रू.</th></tr>
<tr><td>१</td><td>१४३/०६९/३/२१</td><td>उदयश्री क्याम्पस भवन निर्माण</td><td>मा.स.श्री मधुसुदन अग्रवाल</td><td>९,७४,५३९।-</td></tr>
</table></td><td>९७३५३९.००</td><td></td><td></td></tr>
</table>

५१.६ निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम, (सञ्चालन कार्यविधि) तेश्रो संशोधन नियमावली, २०६५ को नियम ३ (६) (ग) मा उपनियम (२) बमोजिम छनौट गरिने कार्यक्रम कम्तिमा २०% जनसहभागिता हुनुपर्दछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यो वर्ष निम्न सभासदज्यूहरुको कार्यक्रमबाट नियमानुसारका योजनाहरुमा नियमावलीले तोके बमोजिम जनसहभागिता भएको पाइएन । यसरी नियमावलीले तोकेको प्रक्रिया पुरा नगरी योजना छनौट गर्दा नियमावलीको भावना विपरित कार्यक्रम संचालन हुन गएको देखिन्छ । जसबाट सरकारी रकमको दुरुपयोग हुन सक्ने रहन्छ । नियमावलीले तोकेको प्रक्रिया वमोजिम कार्यक्रम संचालन गर्नु/गराउनु पर्दछ ।

सि.न.	मा.स.को नाम	जनसहभागिताको अंश कम भएको योजना संख्या	जनसहभागिता अंश %
१	श्री इन्द्रावती दनुवार	३	१०-१३.७१
२	श्री रामवहादुर थापा	६	०-१०.५८
३	श्री विमला मिजार	४	०-१०
४	श्री मधुसुदन अग्रवाल	१	११.१६
५	श्री मणि खम्बु	३	९.७५-११.६२
६	श्री लक्ष्मी परियार	४	०-९.४३
७	श्री प्रमिला राई	७	९-१६.४८
८	श्री मोहन व. खत्री	५	४.४-१२
९	श्री दुर्गा परियार	४	८.९-१५.७
१०	डा. नारायण खड्का	५	८.९-१५.७
११	श्री तिलक व. थापा	५	०-१६.२५

५२ **ब.शि.नं. ३६५८१९३ (LGCDP)**

सामाजिक परिचालन दिग्दर्शन २०६८ को बुँदा नं. ३.१.४ (ग) को स्थानीय सेवा प्रदायकले गर्नुपर्ने कार्यको १३ नं. बमोजिम सामाजिक परिचालन कार्यक्रम अन्तर्गतका क्रियाकलापको मासिक, चौमासिक एव बार्षिक भौतिक तथा वित्तिय प्रगतिको प्रतिवेदन परिमाण र उपलब्धी देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा महिना मुलगत भएको सात दिन भित्र जिल्ला सामाजिक परिचालन समितिको सदस्य सचिव समक्ष प्रस्तुत गर्ने, यस सम्बन्धी ढाँचा अनुसूची २ को फाराम नं. १ देखि १८ सम्म तोकिए बमोजिम हुनुपर्नेछ भन्ने उललेख छ । कार्यालयले यस वर्ष विभिन्न ११ संस्थालाई ३ किस्तामा रु.७२,६०,०००।- सम्झौता बमोजिम निकासा खर्च लेखेको पाइयो । उक्त खर्चको सेवा प्रदायक संस्थाहरुले दिग्दर्शनले उल्लेख गरे बमोजिमको ढाँचामा प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेको पाइएन । दिग्दर्शनले तोकेको ढाँचा एवं प्रक्रिया बमोजिम प्रगति प्रतिवेदन पेश नगर्दा प्रगति प्रतिवेदनको परिणाम र उपलब्धीको मापन गर्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ, कार्यालयले दिग्दर्शनले तोकेको ढाँचामा प्रगति प्रतिवेदन लिई कानूनको पालना गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

५३ **३९११०५३ (राष्ट्रिय विकास स्वयं सेवक)**

		स्वयंसेवक नियुक्ती र त्यसको सेवा शर्त नं. २ मा मौखिक रुजु हाजिरीको आधारमा सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिबाट निर्वाह भत्ता उपलब्ध हुने उल्लेख छ । राष्ट्रिय विकास स्वयं सेवकको सचिवालयबाट नियुक्ति भई यस कार्यालयमा रहि कामकाज गर्न खटाईएका ओभरसियर श्री विष्णु चौधरीलाई प्रमाणित हाजिरी संलग्न नगरी ७,४५१।- निर्वाह भत्ता भुक्तानी गरेको पाईयो । यस सम्बन्धमा रुजु हाजिर वेगर निर्वाह भत्ता भुक्तानी गरेको कारण रु.७४५१।- व्ययभार पर्न गरएको देखिन्छ । यसरी बढी व्ययभार परेको रु.७,४५१।- सम्बन्धितबाट असूल हुनुपर्ने रु....................	७,४५१.००		
५४	६-०६९/३/२९	**३६५१०५३ (लोपोन्मुख आदिवासी जनजाती चेपाङ्ग)** जिल्ला विकास समिति र कटुञ्जेववला गाविस विच कटुञ्जेववला गाविसका थामी जातिको आयस्तर वृद्धि गर्न वा बाखा पालन सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने सम्बन्धि सम्झौताको शर्तको ११ (ख) मा बाखा, वोका, खरीद र खोर निर्माण गर्ने कार्यको नियमित अनुगमन गर्न वडा नागरिक मञ्चलाई जिम्मेवार वनाउने र अन्तिम किस्ता भुक्तानी वडा नागरिक मञ्चको सिफारिसमा मात्र उपलब्ध गराउने शर्त ११ (ग) मा कर्य सम्पन्न भएपछि विल भर्पाई सहित फरफारकको लागि जि.वि.स.मा पठाउने उल्लेख भएकोमा विभिन्न ५ व्यक्तिहरुलाई वाखा, वोका बुझाएको भर्पाईका आधारमा सम्झौता वमोजिम वडा नागरिक मञ्चको सिफारिस संलग्न नगरी तथा वाखा, वोका खरिद गरेको प्रमाण समेत नगरी रु.४६,७००।- भुक्तानी गरेको छ । संझौतामा उल्लेख गरे वमोजिम वडा नागरिक मंचको अनुगमन र सिफारिस नभएको र वाखा खरिदको प्रमाण संलग्न नभएको कारण लक्षित समुदायले लाभ हाँसिल गरेको आश्वस्त हुन सकिएन, तसर्थ सम्झौता बमोजिम वडा नागरिक मञ्चको अनुगमन र सिफारिस सम्बन्धितले बुझेको स्पष्ट प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.........................	४६७००.००		
५५	२१९-०६९/३/२	**जिविस अनुदान तर्फ** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम ४६ मा खर्चको प्रमाणित हुने विल भर्पाई संलग्न हुनुपर्ने उल्लेख छ । अल्पसंख्यक तथा पिछडावर्ग चेतनामूलक गोष्ठि संचालन सम्बन्धमा पिछडावर्ग नेपालका जिल्ला अध्यक्ष श्यामकुमार भगतलाई पेश्की फछ्यौट तथा भुक्तानी गर्दा संलग्न फाँटवारी मध्ये प्रशिक्षक तथा अनुगमन वापत क्रमश फईन्द्र कुमार श्रेष्ठ, राजकुमार खड्का र विजय गुप्ता) करकट्टी पेश्की रु.४२५।- र १७००।- गरी जम्मा रु.२,१२५।- सम्बन्धित तर्फ बुझेको भर्पाई संलग्न गरेको छैन । भरपाई वेगर खर्च लेखेको कारण नियमको पालना नभएको अवस्था छ । यस सम्बन्धमा सम्बन्धितलाई बुझाएको भर्पाई संलग्न हुनुपर्ने अन्यथा सम्बन्धितबाट असूल हुनुपर्ने रु..............................	२१२५.००		
५६	२२३-०६९/३/२९	जिल्ला परिषद्बाट स्वीकृत योजनाहरुको कार्यान्वयन जिल्ला विकास समितिले गर्नुपर्दछ । कार्यालयले महिला सुरक्षा वास भवन निर्माण रंगरोगन गर्ने काम वापत अन्तिम विल वापत रु.१,३९,७७७।- सगरमाथा निर्माण सेवालाई भुक्तानी गर्दा उक्त भुक्तानी मध्ये रु.१,००,०००।- गोगने-मालवासे-पोखरी सडकमा विनियोजन भएको बजेटबाट जि.वि.स. वोर्डको निर्णयले भुक्तानी गरेको छ । जिल्ला परिषद्को निर्णय विपरित वोर्ड निर्णयबाट कुनै योजनाको स्वीकृत बजेट अन्य योजनामा खर्च गर्दा जिल्ला परिषद्को व्यवस्थापकीय क्षेत्राधिकार संकुचन हुन पुगेको देखिन्छ । तसर्थ यसरी विषयान्तर गरी खर्च गर्न नमिल्ने गरेको खर्च रु.१,००,०००।- को भुक्तानी सम्बन्धमा उक्त खर्चको जिल्ला परिषद्बाट अनुमोदन गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	१०००००.००		

५७	१०४-०६९/१/१३	स्थानीय निकाय आ.प्र.नियमावली २०६४ को नियम ४६ मा खर्च लेख्दा खर्च प्रमाणित हुने विल भर्पाई संलग्न हुनुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले दलित विद्यार्थी प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यक्रम संचालन वापत महिला पूनस्थापना केन्द (WOREC) उदयपुरलाई रु.१,५७,०००।- भूक्तानी गर्दा संलग्न विल भरपाई मध्ये प्रशिक्षण चार्ज वापत रु.६०,०००।- खर्च लेखेकोमा कुन प्रशिक्षकलाई कुन विषयमा प्रशिक्षण वापत उक्त खर्च लेखेको सो खुल्ने विवरण संलग्न नगरी प्रशिक्षण चार्ज वापत रु.६०,०००।- खर्च लेखेको छ भने उक्त प्रशिक्षण खर्चमा आयकर ऐन २०५८ बमोजिम १५% ले हुन रु.९,०००।- अग्रिम कर कट्टी समेत गरेको पाइएन । प्रशिक्षकको विषय र सम्बन्धितले बुझेको प्रमाण संलग्न नहुने तथा करकट्टी नगरेको कारण कानूनको पालना नगरेको पाईयो जसले गर्दा सरकारलाई कर आम्दानी हुन छुट हुने र प्रशिक्षण खर्च पुष्टि नहुने देखिन्छ । तसर्थ उक्त प्रशिक्षण खर्च पूष्टि हुने विषय समेत खुल्ने प्रशिक्षकको नाम सम्बन्धितले कर कट्टी गरी भत्ता बुझेको र उक्त भत्ता भुक्तानीमा रु.९,०००।- करकट्टी गरी दाखिला गरेको समेत प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु......................	६००००.००		
५८		**झो.पु. क्षेत्रगत कार्यक्रम (३६५८०९३)** **आर्थिक वर्षको अन्त्यमा झो.पु. मर्मत** :- आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ मा वर्षभरीमा गर्नुपर्ने कार्यहरुलाई चौमासिक रुपमा कार्यगर्ने कार्ययोजना बनाई योजनानुसार कार्यगर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ भने जिल्ला विकास समिति अनुदान संचालन कार्यविधि २०६७ ले अवण्डामा बजेट राख्न नहुने उल्लेख छ । आ.व.०६८/६९ मा संचालन हुने योजनाको सम्बन्धमा यस कार्यक्रम अन्तर्गत झो.पु.हरुको वृहत मर्मत अन्तर्गत योजनागत रुपमा बजेट बाँडफाँड नगरी रु.८,००,०००।- एकमुष्ट बजेट व्यवस्था गरी निम्नानुसारका झो.पु.हरुको मर्मतमा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा कोटेशनबाट मर्मतको कार्य भएको पाईयो । कार्यालयबाट झो.पु.हरुको मर्मत अवस्थाको अभिलेख अवस्थाको विश्लेषण र प्राथमिकता नतोकिएको जिलला परिषदबाट योजनागत रुपमा बजेट बाँडफाँड नगरी बजेट राखेको कारण आर्थिक वर्षको शुरुमै (भाद्र.... मा) अख्तियारी प्राप्त भएपनि आ.व.को अन्त्यमा झो.पु.हरुको मर्मत कार्य भएको छ । जसले गर्दा नियम र कार्यविधिको पूर्णरुपमा परिपालना हुन नसक्नुका साथै आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वर्षातको समयमा हतारमा भएको कार्य गुणस्तरीय हुन नसक्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा यस्ता योजनाहरुको स्पष्ट अभिलेख राख्दै मर्मतको प्राथमिकीकरण गरी गर्ने योजनागत रुपमा बजेट व्यवस्था गरी वार्षिक कार्ययोजना वमोजिम समयमै कार्यसम्पन्न हुनेगरी कार्यसञ्चालन हुनुपर्ने देखिन्छ । अवण्डामा बजेट राखी निम्नानुसार खर्च गरेको रु.७,९३,४७१।६५ सम्बन्धमा जिल्ला परिषदबाट अनुमोदन गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु...	७९३४७१.६५		

सि.नं.	मर्मत भएको झो.पु.को नाम	भुक्तानी पाउने फर्म	कार्यादेश	सम्पन्न मिति	भुक्तानी भएको गो.भौ.नं.	रकम
१	ललहरी झो.पु.मर्मत	हिमशिखर नि.से.	०६९/३/१७	०६९/३/२५	४९-०६९/३/२९	१४८७४०।८८
२	वकुवा झो.पु. मर्मत	शिव निर्माण सेवा	०६९/३/१७	०६९/३/२५	५०-०६९/३/२९	१४९१८५।३९
३	करकुसे अंधेरी झो.पु.	संघर्ष निर्माण सेवा	०६९/३/१८	०६९/३/२५	४६-०६९/३/२९	१४९०२४।१२
४	नौले झर्ँके झो.पु.म.	आशिर्वाद नि.से.	०६९/३/१७	०६९/३/२५	४८-०६९/३/२९	१४८८२६।९३
५	खनियादोभान झो.पु.म	तिम्सीना नि.से.	०६९/३/१७	०६९/३/२५	४०-०६९/३/२९	९७९५४।३३
६	विभिन्न झो.पु.मर्मत				४३-०६९/३/२९	९९७४०।०

	तथा सामान खरिद				
जम्मा :-					७९३४७१।६५

५९	४०-०६९/३/२६	आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ मा कुनै पनि प्राविधिक परामर्श सेवाको भुक्तानीमा १५% का दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले विभिन्न झो.पु.हरुको डिजाईन तथा अनुगमन गर्नको लागि ग्रामीण वातावरण विकास केन्द्रसँग गत विगतमा भएको सम्झौता अनुसार (म्याद थप हुँदै आएको) रु.५,१५,११२।- भुक्तानी गरेकोमा अग्रिम करकट्टी गरेको पाईएन । आन्तरिक राजश्व कार्यालय लाहानको च.नं.१७१६ मिति ०६३/९/२५ को आयकर छुट हुने सँस्थाको प्रमाणपत्रमा सो संस्थाको उद्देश्य सामाजिक कार्यहरु रहेको र कर छुट पाउने संस्थाले ध्यान दिनुपर्ने कुरा अन्तर्गत संस्थाले आफ्नो उद्देश्य देखि वाहेक अन्य गतिविधी संचालन गरी कर योग्य आय आर्जन गरेमा त्यस्तो आयमा कर छुट हुँदैन भन्ने उल्लेख भएको पाईयो । सामाजिक सेवा वाहेक प्राविधिक परामर्श सेवामा अग्रिम करकट्टी छुट हुने नदेखिएकाले उक्त भुक्तानीमा कर कट्टी हुन छुट हुँदा सरकारलाई प्राप्त हुन कर राजश्वमा नोक्सानी हुने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा उक्त आय समावेश भएको आय विवरणमा कर नलाग्ने प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा उक्त भुक्तानी रु.५,१५,११२।- मा १५% ले हुने रु.७७,२६६।८० सम्बन्धीतबाट असुल गरी दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	७७२६६.८०		
६०		**व.शि.नं. ३३७१०७४ (केन्द्रीय स्तरका सडकहरु)**			
		अख्तियारी र योजना छनौट कार्यालयलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी साथ संलग्न निर्देशनको सि.नं. १ मा सडक आयोजनाको छनौट तथा प्राथमिकता निर्धारण गर्दा जिल्लाको यातायात क्षेत्रको योजनावद्ध विकासको लागि जिविसबाट तयार भएको जिल्ला यातायात गुरुयोजना (DTMP) तयार भएको अवस्थामा उक्त गुरुयोजनामा परेको योजना छनौट गर्नुपर्ने उल्लेख गरेकोमा कार्यालयले यो वर्ष संचालन गरेको .... मध्ये निम्नानुसार ८ वटा DTMP मा नपरेको योजनामा बजेट विनियोजन गरी रु.२७,५९,९९०।- खर्च गरेको पाईयो । कार्यालयबाट जिल्ला यातायात गुरुयोजना अद्यावधिक DTMP अपडेट नगरेको, अख्तियारीमा उल्लेखित राष्ट्रिय योजना आयोगबाट पठाइएको योजनाको सूचिमा DTMP मा नपरेको योजनाहरु समावेश गरी पठाएको साथै योजना सूची र अख्तियारी साथ DTMP मा परेका योजनाबाट मात्र छनौट गर्नुपर्ने सम्बन्धमा स्पष्ट निर्देशन नपठाएको कारणले जिल्ला यातायात गुरुयोजनामा समावेश नभएका सडक योजना छनौट भएको देखिन्छ । यसले गर्दा योजनाबद्ध र क्रमागत रुपमा योजनाहरु सञ्चालन नभई लगानीको अपेक्षित उपलब्धी प्राप्त नहुने अवस्था छ । यस सम्बन्धमा DTMP अद्यावधिक गरी सोही बमोजिम कार्ययोजना मात्र छनौट गर्ने गरी अख्तियारी प्रदान गर्ने र अख्तियारी प्राप्त गर्नेले प्राप्त अख्तियारी बमोजिम योजना छनौट गर्नुपर्ने देखिन्छ । तसर्थ DTMP मा नपरेका निम्नानुसारको योजनाको खर्च रु. २७५९९९०।- को खर्च नियमित हुनुपर्ने रु.........	२९५९९९०.०		

सि.नं.	योजनाको नाम	कन्टिजेन्सी बाहेक यो वर्षको खर्च रु.
१	रौता-याम्टार-पुँवारे-भञ्ज्याङ्ग सडक	४,८०,०००।००

२	सोमवारे-वकपती-नेपालटार सडक	४७९९९०।००
३	वेल्टार-भित्ते-शिखरपुर-कंचनपुर-सुनकोशी सडक	४८००००।००
४	रामपुरठोक्सिला-कटुञ्जेववला-मैनामैनी सडक	४८००००।००
५	त्रि.न.पा. समता मार्ग सडक	१९२०००।००
६	रिस्कु-चारपाटे-भुसुने सडक	७२०००।००
७	वेतिनीभञ्ज्याङ्ग-राउतखर्क-ओख्ले सडक	१९२०००।००
८	वतासे-पिपलभञ्ज्याङ्ग-आँपटार सडक	३८४०००।००

६१		**योजनाको सर्भे र संचालन** योजना संचालन हुनुपूर्व योजना संग सम्बन्धित सर्भे गरी प्राप्त प्रतिवेदन बमोजिम लागत अनुमान तयार गरी योजना कार्यान्वयनमा जानुपर्दछ । कार्यालयले यस कार्यक्रमको बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी .... मा प्राप्त गरेको मिति ०६९/३/१४ कार्यालयमा भ्रमण आदेशानुसार कार्यालयमा इन्जिनियर लाई गर्न खटाई मिति ०६९/३/१९ मा सर्भे प्रतिवेदन पेश गरेको देखिन्छ । यसैगरी सोही सडकको चेनेज ०+००० देखि १+२२९ सम्म मेसिनद्वारा ढुङ्गा, माटो खनी सडक निर्माण गर्न कुल रु.४,८०,९६०।१६ को लागत अनुमान मध्ये रु.३,८४,०००।- कार्यालयबाट व्यहोर्ने गरी कटारी-वाहुनीटार-ब्वाँसे-थाक्ले सडक निर्माण उपभोक्ता समितिसँग ०६९/३/२५ कार्य सम्पन्न गर्ने गरी ०६९/३/५ मा सम्झौता भएकोमा ०६९/३/१८ मा ५,८४,८३४ मा कार्य सम्पन्न भएको पाईयो । उक्त सडक निर्माणको क्रममा आवादी क्षेत्र हुँदै शिवालय वन क्षेत्रमा प्रवेश भएको इलाका वन कार्यालय कटारीको सूचना उल्लेख गर्दै वन क्षेत्रबाट खन्नु पर्ने भए वनको अग्रिम स्वीकृत लिएर मात्र आवश्यक कार्य गर्न, अन्यथा वाटो खन्ने कार्य रोक्का गर्न पत्राचार गरेको पाईयो । उल्लेखीत अवस्था हुनुमा सडकको एलाईन्मेन्ट निश्चित हुनुपूर्व निर्माण कार्य हुनु समयमै अख्तियारी प्राप्त भएता पनि निर्माण कार्य सम्झौता हुनुपूर्व सर्भे गरी सोही बमोजिम लागत अनुमान तयार गर्ने । सम्झौता नहुने जस्ता कारणले उ.स.बाट आफूखुसी निर्माण कार्य गर्दा पछि सडकको एलाईन्मेन्ट परिवर्तन गर्नुपर्ने, ग्रेड नमिल्ने र अन्त्यमा लगानीको प्रभावकारीता नआउने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा सडकको सर्भे गरी एलाईन्मेन्ट निश्चित भएपछि मात्र प्राविधिकको प्रत्यक्ष सुपरिवेक्षणमा योजना कार्यान्वयन गरी कार्यमा प्रभावकारीता ल्याउनुपर्ने देखिन्छ ।			
६२		**खाँबु-रानीवास-रौता-सल्ले-कुर्लेटार-आँपटार सडक** स्थानीय निकाय आ.प्र. नियमावली २०६४ को नियम ५० (क) मा निर्माण कार्यको ड्रईङ्ग, डिजाईन तथा स्पेशिफिकेशन आदि बदल्नु नपर्ने तर कामको परिमाण मात्र थपघट हुने अवस्थामा सम्झौता मुल्यको १०% सम्मको भेरिएसन आदेश पर्याप्त प्राविधिक पुष्ट्याई सहित सम्बन्धित पदाधिकारीको सिफारिसमा सचिवले जारी गर्नेछ । सो भन्दा बढी थपघट गर्नुपरेमा प्राविधिक पुष्ट्याई पेश गरी जि.वि.स.बाट स्वीकृत गराउनु पर्ने उल्लेख छ । खाँबु-रानीवास-रौता-सल्ले-कुर्लेटार-आँपटार सडक निर्माण गर्न रु.१२,१०,२१४ को लागत अनुमान स्वीकृत भई उक्त लागत अनुमान मध्ये जिविसबाट रु.१०,००,०००।- व्यहोर्ने गरी ०६९/३/१५ मा कार्यसम्पन्न गर्ने गरी ०६९/२/२५ मा उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता भएकोमा रु.७,३३,७८०।- अन्तिम			

		मुल्याङ्कन गरी कार्यालयबाट रु.५,८२,१०८।- भुक्तानी गरी उपभोक्ता समितिमा विवाद, राजनैतिक दाउपेचका कारण विवाद भएकोले खाता रोक्का राखेको पाईयो । उपभोक्ता समितिको विवाद र २ योजनालाई मर्ज गरी एउटै उ.स.बाट कार्य गर्ने निर्णयका कारण सम्झौता बमोजिमको कार्य हुन नसकेकाले रु.४,७६,४३४।- (३९ प्रतिशत) घटी मुल्यमा विल फाईनल गर्दा नियमानुसार भेरिएशन आदेश स्वीकृत भएको पाईएन । नियमावलीको पालना नगर्दा चालु वर्षको बजेट फ्रिज हुने र आगामी वर्षमा बजेट प्राप्त हुन नसकी योजना अधुरो भई अपेक्षित लाभ प्राप्त नहुने स्थिति देखिन्छ । तसर्थ कार्यालयबाट नियमानुसारको स्वीकृत भेरिएशन आदेश पेश हुनुपर्ने रु...........................	४७६४३४.००		
६३		**<u>व.शि.नं. ३६५८०८३ (स्थानीय यातायात पूर्वधार क्षेत्रगत कार्यक्रम)</u>** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम ४६ (३) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीवाट स्वीकृत गराई खर्चको विल भरपाई सहितको लेखा राख्न पर्ने व्यवस्था छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यालयले विभिन्न ४ कर्मचारीको तलब वापत रु.२,०५,९५२।- खर्च लेखेको छ । कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको लागि तलब खर्च पुग्ने गरी बजेट निकासा नदिएको र खर्च वर्गिकरण र व्याख्या अनुसार तलब खर्च लेख्न नमिल्ने पूँजिगत निर्माण खर्च तर्फको शीर्षकबाट खर्च गरेको कारण यस शीर्षकबाट तलब खर्च लेखिन पुगेको देखिन्छ । जसले गर्दा तलब खर्च पनि निर्माण खर्च देखिन गएको छ । कार्यालयमा स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत कर्मचारीलाई पुग्ने गरी तलब शीर्षकमा बजेट व्यवस्था हुनुपर्दछ । तसर्थ तलबमा खर्च लेखेको रु.२,०५,९५२।- को सम्बन्धमा अख्तियारी दिनेबाट नियमित हुनुपर्ने रु.............	२०५९५२.००		
६४	२४-०६९/३/२९	**व.शि.नं. ३६५१०८३ (मधेशी, पिछडा वर्ग मुस्लीम उत्थान)** स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम ४६ (क) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृती गराई खर्च गर्दा खर्चको विल, भर्पाई सहित लेखाउनु पर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले स्वीकृत भ्रमण आदेश र स्वीकृत भ्रमण विल वेगर श्री रमेश अधिकारी क्षेत्रीलाई रु.५,६००।- भुक्तानी खर्च लेखेको पाईयो । यसरी नियमावलीको पालना नगर्दा कार्यालयको वित्तीय व्यवस्थापन कमजोर हुन जाने देखिन्छ । तसर्थ, स्वीकृत भ्रमण आदेश र वील वेगर भुक्तानी खर्च लेखेको रु.५६००।- आ.ले.प.बाट समेत औंल्याइएकोमा सम्बन्धीतबाट असुल गरी राजश्व खातामा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु..........	५६००.००		
६५	१९-०६९/३/२९	कार्यालय र घुरन मोटरसाईकल वर्कसप गाईघाट बिच लाभान्वीत पिछडा वर्ग समुदायका ६ जनालाई ३ महिने मोटरसाईकल मर्मत तालिम सञ्चालन गर्न सम्झौता भएको पाईयो । उक्त सम्झौता बमोजिम कार्यालयले वर्कसपलाई रु.१,४८,६००।- भुक्तानी खर्च लेखेकोमा स्रेस्ता साथ तालिम संचालन गर्ने प्रस्तावना, सहभागी उपस्थिति, सम्झौता भएको मिति, तालिम संचालन समयावधी, लागत अनुमान जस्ता कागजातहरु संलग्न भएको पाईएन । उक्त खर्च मध्ये प्रशिक्षक पारिश्रमिक वापत रु.१,२०,०००।- खर्च जनाएको छ । प्रशिक्षकले प्रशिक्षण दिएको आधार खुल्ने कुनै कागजात संलग्न गरेको पाईएन । यसरी उल्लेखीत कागजात संलग्न नगर्दा कार्यालयको वित्तीय व्यवस्थापन कमजोर हुन जाने देखिन्छ । तसर्थ आलेपबाट समेत औंल्याएकोमा उल्लेखीत कागजात वेगर वर्कसपलाई भुक्तानी खर्च लेखेको रु.१,४८,६००।- को तालिम संचालन भएको स्पष्ट आधार प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु...................	१४८६००.००		

६६		**६९/३/१४५ (सामाजीक सुरक्षा कार्यक्रम)**			
६६.१		श्रेस्तासाथ संलग्न रहेका भरपाईहरु सम्बन्धीत व्याक्तिको भए नभएको प्रमाणित गर्ने दायित्व व्यवस्थापनको हो । नमुना छनौट गरीएका गाविसहरुको दोश्रो किस्तावाट परिक्षण र त्यसको जोडजम्मालाई आधार मानि बाँकी जोडजम्मा आन्तरीक लेखापरीक्षणको आधार लिई लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । साथै भत्ता पाउने व्यक्तिको उमेर गणना मुल अभिलेख रहेको उमेरलाई आधार मनिएको छ ।			
६६.२		वि.सं.२६८ को जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कूल जनसंख्या ३१७५३२ रहेको छ । कूल जनसंख्या मध्ये सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउनेको संख्या २०७८८ छ । कूल जनसंख्याको तुलनामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउनेको संख्या प्रतिशत ६.५५ रहेको देखिन्छ । कार्यालयको अभिलेखबाट यो वर्ष कूल जनसंख्या र सा.सु. भत्ता पाउनेको जनसंख्याको प्रतिशत अवस्था निम्न देखिन्छ ।			

सि. नं.	सा.सु.भत्ता पाउनेको विवरण	भत्ता पाउनेको संख्या	कूल जनसंख्या मध्ये भत्ता पाउने %	सा.सु.भत्ता पाउने मध्येको %
१	जेष्ठ नागरिक	९९१४	०.२९	४.३९
२	एकल महिला	६६८५	२.१०	३.२९
३	पूर्ण अपाङ्ग	३४८	०.१०	१.६७
४	आंशिक अपाङ्ग	७५	०.०२	०.३६
५	लोपोन्मुख जनजाती	२९	०.००९	०.१४
६	दलित वालवालिका	३७३७	१.१८	१७.९७

६७		**कार्यविधि २०६५ वमोजिम नभएको :** यस कार्यक्रम अन्तर्गत यस जिल्ला भित्रका गा.वि.स/न.पा. मा बसोबास गर्ने असाहय, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक, दलित, एकल महिलाको राज्यको तर्फबाट सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत वितरीत भत्ता/ बृत्ति सामाजिक सुरक्षा कार्यविधि २०६५ अनुसार भएको पाईएन । यसका केहि उदाहरणहरु निम्नानुसार छन ।			
६७.१		कार्यविधि २०६५ को सि.नं ९ (क) मा भत्ता / बृत्ति भुक्तानी व्यवस्था अन्तर्गत गा.वि.स./ न.पा को अघिल्लो किस्ताबाट वितरण गरेको अनूसुचि ८ बमोजिमको प्रगति विवरण र भुक्तानी गरेको भरपाईको एक प्रति प्राप्त भएपछि जिल्ला विकास समितिको कार्यालयले सम्बन्धीत गा.वि.स./न.पा. को खातामा १५ दिन भित्र निकासा दिनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्थाको उल्लेख भएकोमा सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गतको बृत्ति तथा भत्ता पाउने व्याक्तिहरुलाई प्रथम चौमासिक वडादशै पुर्व आश्विन १ गते, दोस्रो चौमाशिक सहिद सप्ताहाको समयमा माघ १२ गते र तेस्रो चौमासिक नेपाल गणतन्त्र घोषण भएको ऐतिहासिक दिन जेष्ठ १५ गते भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । यसैगरि ९ (क) मा प्रत्येक गा.वि.स. / न.पा. मा भत्ता वितरण गर्दा कम्तीमा ५ जना स्थानीय राजनैतिक दल एवं समुदायमा आधारीत संघ संस्थाका प्रतिनिधि र भलादमिको रोहवरमा पूर्ण रुपमा मुचुल्का तयार गरेको देखिएन । यसबाट आन्तिरीक नियन्त्रणको लागि कार्यालयमा भएको व्यवस्था पालना नहूदा आन्तरीक			

		नियन्त्रण प्रणाली कमजोर देखियो ।			
६७.२		**तथ्याङ्क आधार :** बालसंरक्षण अनुदान कार्यविधि २०६६ को अनुसूची ४ मा बालसंरक्षणमा अनुदान प्राप्त गर्ने बालबालिकाको नाम ठेगाना, बाबु, आमा, संरक्षकको नाम, बालकको जन्ममिति तथा दर्ता नं. खुलाउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले पेश गरेको अभिलेखमा कार्यविधिले तोके बमोजिमको जन्ममिति समेतको तथ्यांक पूर्ण रुपमा खुलेको पाइएन । यसरी जन्ममिति नखुल्दा ५ वर्षभन्दा माथिका उमेरका बालबालिकाहरुले समेत अनुदान प्राप्त गर्ने तथा सो भन्दा तल्लो तहका लक्षित बालबालिका अनुदान पाउनबाट बंचित हुने सम्भावना देखिन्छ । कार्यालयले कार्यविधिमा उल्लेखित बुँदाको पालना गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।			
६७.३		सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधिको सि.नं. १३ मा यस कार्यक्रमको स्थानीय विकास मन्त्रलय, महिला वालवालीका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, जि.वि.स./न.पा. का पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरुबाट नियमित वा पटके अनुगमन गर्न सक्ने जि.वि.स.ले यसरी गरिदिएको अनुगमन प्रतिवेदन उपर (छलफल गरि) सोको प्रतिवेदन आ.व. समाप्त भएको १ महिना भित्र स्थानीय विकास मन्त्रालयमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा उल्लेखित दुवैखाले अनुगमन भएको अनुगमन प्रतिवेदन लेखापरिक्षणबाट देखिएन । यसरी सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत राष्ट्रले प्रदान गर्ने भत्ता /वृत्ति वितरणमा आन्तरीक निरिक्षणको लागि कार्यविधिमा व्यवस्थीत गरेको विषयवस्तुहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको नदेखिएबाट यस कार्यक्रम अन्तर्गत भएको खर्च पारदर्शि तथा यथार्थपरक छ भनि आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । निर्देशिकाले तोकेको ढांचामा अनुसूचीहरु अद्यावधिक गर्ने कार्यमा संलग्न निकाय, नियमनकारी निकाय र सो कार्य गर्ने जिम्मेवार पदाधिकारीको उक्त कार्यप्रतिको उदासिनता र ततपरताको अभावको कारणले सो अनुसूचीहरु अद्यावधिक नभएको पाइयो । यसरी भत्ता पाउने व्यक्तिको नामावली अद्यावधिक नहुंदा भत्ता पाउने उचित व्यक्ति छुट वा अर्को व्यक्तिले दोहोरो भत्ता भुक्तानी लिई खर्चमा अनियमितता हुन जाने सम्भाव्यता विद्यमान रहन्छ । निर्देशिकाले व्यवस्था गरे अनुसार सबै अनुसूचीको भिडान गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता खर्च लेख्नेतर्फ कार्यालय र सम्बन्धित निकायले अग्रसरता देखाउनुपर्दछ ।			
६८	१६८/०६९/३/३१	स्थानीय विकास मन्त्रालयको च.नं.१३ मिति ०६८/५/१३ को बजेट खर्च गर्ने अख्तियारीको जेष्ठ नागरिक, अशक्त, अपाङ्ग, लोपोन्मुख जाति तथा एकल महिला सुरक्षा व्यवस्था कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी थप निर्देशनको १ नं. मा लक्षित समूहको नामावली पुस्तिका प्रकाशनको लागि प्रति जि.वि.स.रु.५० हजार विनियोजन गरी आ.व.०६८/६९ मा सामाजिक सुरक्षा वापत भत्ता पाउने लक्षित समूहको नामावली पुस्तीका जिविसले प्रथम चौमासिक भित्र प्रकाशन गरी अनिवार्य रुपमा मन्त्रालयको जनसंख्या तथा पञ्जिकरण व्यवस्थापन शाखामा पठाउनु पर्नेछ, भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले खरिदार केदार प्रसाद दाहालको पे.फ.रु.५०,०००।- मा बुक बाईन्डीङ्ग ५०० थान र खाता मर्मत १४०० थानको लक्ष्मी छापाखाना त्रि.न.पा. २ लाई रु.४४,५००।- (भ्याट बाहेक) भुक्तानी खर्च लेखेको पाईयो । कार्यालयबाट नामावली पुस्तिका प्रकाशन गरी मन्त्रालयमा पठाइएको पाईएन । यसरी निर्देशिकाले तोके बमोजिमका पुस्तिका प्रकाशन नगरेको कारण भत्ता पाउने व्यक्तिहरको अभिलेख दुरुस्त ठिकसम्मत र यथार्थ छ भन्ने अवस्था देखिदैंन । जसबाट भत्ता पाउने			

		व्यक्तिहरुको अभिलेख भिडान हुन नसक्ने स्थिति देखिन जान्छ । तसर्थ नामावली पुस्तिका प्रकाशन गर्नुपर्नेमा खातापाता मर्मत सम्भारमा खर्च लेखेको रु.४४,५००।- निर्देशन विपरित देखिएको रु…………	४४५००.००		
६९		**व.शि.नं.२६५८०७३ ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार कार्यक्रम (RCIW)** यस कार्यक्रम तर्फ वार्षिक वजेट रु.९६,६०,०००।- निकासा खर्च रु.९६,५८,५५४।८४ रहेको छ । खर्च मध्ये वैदेशिक श्रोत WFP श्रोतमा हुने अनुदान रु.२,७२,१९६।०९ रहेको छ । यो निकासा खर्च रकम माथी उल्लेखीत आय-व्यय विवरणमा समावेश भएको छैन ।			
६९.१		निजामति सेवा ऐन २०४९ को दफा १८ (क) मा निजामति कर्मचारीलाई निज कार्यरत रहेको मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग, विभाग वा कार्यालयबाट सोही निकायको काममा मात्र अन्य स्थानमा काज खटाउन सकिनेछ । यसरी काज खटाउँदा एक वर्षमा तीन महिना भन्दा बढी अवधिको लागि काज खटाउन पाईने छैन भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयको यस कार्यक्रम अन्तर्गत १ जना स्थायी र १२ जना अस्थायी दरबन्दी समेत कूल १३ जना रहेकोमा स्थायी र अस्थायी समेत यो वर्ष १३ जना नै पदपूर्ति भएको देखिन्छ । कायालयले सो मध्ये खाद्य वितरक श्री दुर्गादेवी काफ्ले वर्षभरी नै स्थानीय विकास मन्त्रालय RCIW, PSV मा काजमा रही यस कार्यालयबाट रु.१,७७,४५०।- तलब भत्ता भुक्तानी खर्च लेखेको पाईयो । यसरी ऐनको पालना नगरी वर्षभरी नै काजमा रहँदा कार्यालयको कार्य बोझ बढी हुनु कार्यमा छिटो छरितो नहुने जस्ता प्रभाव पर्न जाने देखिन्छ । तसर्थ, ऐन विपरित वर्ष भरी नै काजमा रहेकोलाई तलब, भत्ता भुक्तानी खर्च लेखेको रु.१,७७,४५०।- नियम सम्मत देखिएन ।			
६९.२		**<u>पूंजिगत खर्च अनुपात :</u>** अर्थ मन्त्रालयको च.नं. १२७८ मिति २०६९।२।२२ को पत्रानुसार म.ले.नि.का.लाई आर्थिक वर्षका बैशाख देखि अषाढसम्म बार्षिक विनियोजनको ४०% र अषाढ महिनामा बार्षिक विनियोजनको २०% भन्दा बढी खर्च गर्न पाइने छैन भन्ने व्यवस्था छ। कार्यालयको चौमासिक खर्चको अवस्थालाई हेर्दा कूल खर्च रु. **७६,०८,९६९।१८** मा प्रथम चौमासिकमा ७ (सात) प्रतिशत खर्च, दोश्रो चौमासिकमा कूल खर्चको **५** प्रतिशत, तेश्रो चौमासिकमा कूल खर्चको ८६ प्रतिशत खर्च र आषाढ महिनामा मात्र १६ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसरी चौमासिक खर्च अनुपात विचमा यस्ता भिन्नता हुनुमा तालुक निकायले ढिलो अख्तियारी एवं निकासा फुकुवा गर्ने तथा कार्यालयले कार्यतालिका एवं कार्य योजना बनाई कार्यक्रम संचालन एवं खर्च गर्न नसक्नु देखिन्छ । यसको प्रभावन आर्थिक वर्षको अन्त्यमा हतारमा कार्यक्रमहरु संचालन हुने, तिनिहरुको प्रभावकारी अनुगमन कार्यालयले गर्न नसक्ने र अन्ततः संचालित योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारीता न्यून हुने देखिन्छ । आर्थिक वर्षको अन्त्यमा उच्च खर्च गर्ने अवस्थामा सुधार हुनुपर्दछ ।			

७० **पेश्की फछ्र्यौट र संम्परिक्षणको स्थिति :**

७०.१ आ.व. २०६८/६९ को लेखापरिक्षणको क्रममा नियमानुसारको पेश्की फछ्र्यौट फाँटवारी एवं प्रमाण कागजातका साथ कार्यालयले पेश्की बेरुजु फछ्र्यौट गरी सम्परीक्षणको लागी पं.सं. २०६९/७० च.नं. ९८५ को पत्रबाट रु.५६,७५,८००।- सम्परिक्षणको लागी पेश भएकोमा रु.४४,८१,३००।- को सम्परिक्षण गरिएको छ। बेरुजु लगत एकिन गरी संपरीक्षण भएको बेरुजुको लगत कट्टाको जानकारी पछि पठाईने छ।

संपरीक्षण विवरण :

आ.व. २०६७/०६८ बेरुजु दफा २६

सि.नं.	गाबिसको नाम	पेश्की रकम	भौ.नं. र मिति	बिल भरपाई बाट फछ्र्यौट	क १–६ बाट	जम्मा
१	डुम्रे	४००८००	१९६।०६८।२।१४, ६।०६९।५।६	३८२२००	१८६००	४००८००
२	पञ्चावती	११६४८००	३० र १७६	११५४८००	१००००	११६४८००
३	लाफागाउँ	२१५१००	१४।०६९।५।९ र ३८।०६९।८।२५	२१५१००	०	२१५१००
४	साउने	९६४००	२६।०६९।८।१०, १४।०६८।५।९	९२२००	४२००	९६४००
५	जोगिदह	१८६२००	१८।०६८।५।११	१८२०००	४२००	१८६२००
६	रामपुरठोक्सिला	२१४९०००	४ र ६	२१४७०००	२०००	२१४९०००
७	लेखगाउँ	२०४०००	१७६।०६९।३।३१, ४४।०६९।८।२७	२०४०००	०	२०४०००
८	चिलाउने	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
९	हर्देनी	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१०	रुपाटार	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
११	नामेटार	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१२	रिस्कु	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१३	सुन्दरपुर	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१४	लेखानी	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००

१५	तावाश्री	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१६	साउने	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१७	त्रिवेणी	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१८	लिम्पाटार	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
१९	मयंखु	५०००	४३।०६९।८।२५, ३६।०६९।८।१७	५०००	०	५०००
जम्मा :-		४४८१३००				४४८१३००

७०.२ **सम्परिक्षण हुन नसकेको :–**

जिविस उदयपुरको च.नं.९८५, मिति २०६९।८।१७ बाट सम्परिक्षणको लागि रु.११९४५००।– अनुरोध गरेकोमा निम्नानुसारका गाविसहरुको आंशिक फछ्र्यौट भएकोले पूर्ण विल भरपाई प्राप्त भएपछि मात्र सम्परिक्षणको कार्वाही अगाडी बढाउने व्यहोरा अनुरोध छ।

सि.नं	गाविसको नाम	सम्परिक्षण हुन नसकेको मूल्य
१	बलम्ता	३४८५००
२	भुट्टार	१२९४००
३	कटुन्जेवावला	१०७१००
४	मैनामैनी	६०४५००
५	भलायडाडा	५०००(सक्कली विल नभएको)
	जम्मा	**११९४५००**

७०.३ **सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजू:**

स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन सम्वन्धि नियमावली २०६४ को नियम बमोजिम खर्चको वील भरपाई सहित लेखा राख्नु पर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । कार्यालयले पंचावती गाविसको पेश्की फछ्र्यौट रु.११६४८००/– मध्ये प्रशान्त नेपालीले रु.२४००/– बुझिलिएको भरपाई वेगर खर्च लेखेको पाइयो । यसरी नियमावलीको पालना नगर्दा कार्यालयले विभिन्न व्यवस्थापन कमजोर देखिन जान्छ । तसर्थः, भरपाई वेगर भुक्तानी खर्च लेखेको रु.२४२०/– को सम्वन्धित वाट असुली गरी राजश्व दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.. २४००/-

७०.४ **पेश्की फछ्र्यौट र सम्परिक्षणको स्थिति :**

आ.व.०६८।६९ को लेखापरीक्षणको क्रममा नियमानुसारको पेश्की फछ्र्यौट एवं प्रमाण कागजातका साथ कार्यालयले पश्की बेरजू फछ्र्यौट गरी सम्परिक्षणको लागि प.सं.२०६९।७०, चनं.९८४, मिति २०६९।८।७ को पत्रबाट निम्नानुसारको रु.२,९७,००५।- सम्परीक्षणको लागि पेश भएकोमा रु.२,९७,००५।- को सम्परिक्षण गरिएको छ । बेरुजू लगत एकिन गरी

सम्परिक्षण भएको बेरुजूको लगत कट्टाको जानकारी पछि पठाइनेछ ।

सम्परिक्षण विवरण आन्तरिक कोष चालु

सि.नं	आ.व. र बेरुजू	पेश्की लिनेको नाम	पेश्की दिइएको	फछ्र्यौट रकम	गो.भौ.नं. र मिति
१	दफा १७।०६४।६५	भीमचन्द्र राई	३९७८०	३९७८०	३४७/०६९/३/११
२	६०।०६६।०६७	ई.चितेन्द्र प्रसाद साह	५०००	५०००	३४८/०६९/३/११
३	६०।०६६।०६७	ख.पुष्पराज पोखरेल	२००००	२००००	३८३/०६९/१२/३
		जम्मा			

आ.व.०६७।०६८ व.शि.नं.६९।४।८५३

सि.नं	आ.व. र बेरुजू	पेश्की लिनेको नाम	पेश्की दिइएको	फछ्र्यौट रकम	गो.भौ.नं. र मिति
१	२.२	असुली		८२५/-	०६९/१/५

आ.व.०६७।६८ संस्कृती प्रवर्द्धन

सि.नं	आ.व. र बेरुजू	पेश्की लिनेको नाम	पेश्की दिइएको	फछ्र्यौट रकम	गो.भौ.नं. र मिति
१	४	दुर्गा मन्दिर निर्माण हडिया	२४५००	२४५००	३०६८/५/६
२	४	शिवालय मन्दिर	२१०००	२१०००	४/०६८/५/२३

आ.व.०६६।६७ वातावरण बिषेश कोष

सि.नं	आ.व. र बेरुजू	पेश्की लिनेको नाम	पेश्की दिइएको	फछ्र्यौट रकम	गो.भौ.नं. र मिति
१	४	शर्वश्वर मन्दिर	३३०००	३३०००	९१/०६९/३/२७
२	७६	सिंहाली विधुत विस्तार	३९५००	३९५००	३४/०६९/३/२३

आ.व.०६६।६७ आन्तरिक कोष पुजींगत

सि.नं	आ.व. र बेरुजू	पेश्की लिनेको नाम	पेश्की दिइएको	फछ्र्यौट रकम	गो.भौ.नं. र मिति
१	३५	माधव प्रसाद खतिवडा	१००००	१००००	२६/०६९/७/२०

आ.व.०६६।६७ LGCDP

सि.नं	आ.व. र बेरुजू	पेश्की लिनेको नाम	पेश्की दिइएको	फछ्र्यौट रकम	गो.भौ.नं. र मिति
१	२०	स्थानीय विकास कोष	२०००	२०००	राजश्व दाखिला
२	२०	श्रृजना क्लब	१४००	१४००	राजश्व दालिखा

<table>
<tr><td></td><td></td><td>आ.व.०६६।६७ व.शि.न.६९/४/८०४
<table>
<tr><th>सि.नं</th><th>आ.व. र बेरुजू</th><th>बेरुजु विवरण</th><th>रकम</th><th>फछ्र्यौट रकम</th><th>गो.भौ.नं. र मिति</th></tr>
<tr><td>१</td><td>१२</td><td>सभासद लक्ष्मी परियार</td><td>१०००००.०</td><td>१०००००.०</td><td>प्रमाणका आधारमा</td></tr>
</table></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>७५</td><td></td><td>सम्परिक्षण हुन नसकेको
जि.वि.स. उदयपुरले च.नं.९८४, मिति ०६९।८।११ मा जि.वि.स.आन्तरिक कोष तर्फको आ.व.२०६६।०६७को बेरुजु दफा नं.३५ को आ.व.को अन्त्यमा वांकी रहेको पेश्की जनजाती उत्थान कार्यक्रम रु.६००००/– र दुर्गा मन्दिर निर्माण रु.२०००।– गरी जम्मा रु.८०,०००/–सम्परिक्षणको लागी पेश गरेकोमा सो को सक्कल श्रेस्ता पेश भएपछि मात्र सम्परिक्षणको कार्वाही अगाडी बढाइने व्यहोराको जानकारी गराइन्छ ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>७६</td><td></td><td>सम्परिक्षणबाट कायम वेरुजू :
आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ बमोजिम १५% कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले च.नं.९८४, मिति २०६९।८।७ को पत्रानुसार आ.व.०६४।०६५ को आन्तरिक कोष चालु र्फको बेरुजू दफा १७ को रु.३९७८०/– सम्परिक्षणको लागि अनुरोध गरेकोमा विभिन्न व्यक्तिहरुको कर कट्टि रकम रु.७०५०/–कन्द्रिय राजश्व शिर्षकमा दाखिला गर्नुपर्नेमा आन्तरिक कोषमा नै रहेको पाइयो । तसर्थः आन्तरिक कोषमा रहेको रकम रु.७०५०।– केन्द्रिय राजश्व खातामा दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु................</td><td>७०५०.०</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>७७</td><td></td><td>लेखापरीक्षणको क्रममा आयकर ऐन २०५८ को दफा ८७,८८, ८९ बमोजिम कर कट्टी रकम रु ७,४८०।- असूली भई राजश्व दाखिला भएको र टेक माईन्डस् कम्यूनिकेशन सँग सफ्टवयेर खरिद वापत रु.६६,९००।- खर्च लेखेकोमा उक्त कार्य सम्पन्न नभएकोले बेरुजु दाखिला रु.६६,९००।- गरी राजश्व तर्फको गो.भा.न. १ मिति ०६९/९/१ बाट राजश्व आम्दानी बाँधेको प्रमाण पेश भएको छ ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>माथि उल्लेखीत शीर्षक वाहेक अन्य शीर्षकमा बेरुजु नदेखिएको ।</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>